

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 8 fl. (6 coroane).
Pe o jumătate de an 1 fl. 50 cr. (8 coroane).

Pentru România 15 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15.) — Telefon nr. 14.

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr. a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Pentru săteni.

În toate părțile locuite de Români, fruntași de ai noștri, oameni luminați, inimoși și cu durere pentru neam și pentru soarta țeranului nostru, s'au pus pe lucru să lumineze pe săteni, să le dea povește și sfaturi folositoare și să-și îndrepte pe o cale de înaintare și bunăstare.

În dulcea Românie liberă încă es mai multe foi, scrise anume pentru popor și cari lătesc lumina în șirurile sătenilor. Una din aceste este „Șezătoarea săteanului”, care ese în comuna Bumbestii-de-Jiu (Gorjiu), ca organ al însoțirii de acolo: *Luminarea săteanului*. În nr. 3 al acestei foi se publică, între alți buni articoli, și un articol adresat sătenilor, care în multe privințe se potrivește și pentru țeranii noștri și de aceea îi dăm loc în fruntea „*Foii Poporului*”, care lucră și ea din răspuțeri pentru luminarea țeranului român și dorește să-și vadă având o soartă mai bună și mai fericită, decum i-au croit-o oblăduitorii stăpâni de azi ai acestei nefericite patrii.

Eată articolul:

Frate sătene!

Poate te-or fi păscând pe tine păcate vechi, neispășite, poate Turcii, Muscalii, Ungurii mustățați, sau alte lighioane iți-au pângărit pământul și legea, sau poate chiar destinul va fi vrând ca tu să suferi vecinic, când alții vecinic rid de sbuciumul și neștiința ta. Le vine să ridă, căci tu duci greul vieții și la urma urmei tot tu rămâi cu ponoasele, ear' ei trag foloasele.

Tot așa crezi și tu, căci de multe ori te-am văzut plângând amarnic și zicând: „Așa mi-a fost scris”. — Am plâns și eu cu tine, deși nu iți-am mai spus, dar' am și ris de multe ori de lacrimile tale, căci nu voiai să m'ascuți când iți ziceam: „Dă-ți copiii la școală, trate, că cu învățătura ajungi dela opincă să dai mâna cu Vodă”.

Ba câte-odată îmi ziceai: „Cum a trăit tata, trăesc și eu”. Ia spune drept — când ai fost în miliție — de câte ori nu te-ai năcăjit pe bietul tată-tău, că nu te-a dat la școală să înveți și tu măcar să cetesti? Adu-ți aminte — când ai avut pricină cu cutare ori cutare — n'ai plătit unui scriitor să-ți facă jalba?

Când te-ai imprumutat iarna trecută la vecin de câțiva lei, ca să-ți cumperi cucuruz, nu te-ai dus cu căciula în mână la logofet (scriitor) ca să-ți facă înscrisul?

Iți aduci aminte bine de câte ai pățit în viață pentru-că n'ai învățat carte și nu te-ai gândit că dacă ai ști și tu ai trăi barem ca cei-ce știu, dacă nu mai bine.

Știu că ești sărac, știu bine, cu toate că te ved vesel și plin de viață, dar' te cunosc destul de bine, căci de multe ori te-am văzut cu opincile rupte. Am fost și la tine acasă, am mâncat cu tine fasole, știr și lobodă — am fost mulțumit, nu pentru traiul tău, că nu rîvnesc la el, dar' pentru-că te-am văzut pe tine mulțumit. Iți-am văzut copilașii galbini și istoviți și nu m'am mirat nici-decum. Nu pot fi zburdalnici și șglobii, căci în casa ta nu pătrunde lumina decât numai atunci, când pisica ca o netrebnică rupe hârtia din fereastră. Aerul earăși nu intră decât dacă se înfurișează pe ușe ori prin altă spărtură.

Aș vrea să-ți fie ferestrele mai mari, cu sticlă, și nu țintuite, ci să se deschidă din când în când. Ori poate iți-e teamă de aer curat! Nu, nu-ți fie frică, căci nu strică nimic. E rece, curat și dă puteri nouă, de cumva nu ai pe lângă pereți grămezi de gunoiu și bălți.

Aș vrea să-ți ved pereții văruiți, prin casă măturat, praful scuturat, cu un cuvânt aș vrea să-ți ved casa ca o oglindă, să-ți placă să intri în ea. Mi-se pare, că pe lângă sobă-ți dorm doi porci „hîrbari”. De ce-i ții în casă? Scoate-i afară, căci nu le e locul acolo.

Chiar dacă nu ai avea, nu ar fi atât de mare paguba cât este, când îi ții tu în casă.

Ai văzut că răcănelul când șede în iarba sau frunze verzi, e verde; ear' când stă în frunze uscate e cenușiu ca ele. Așa își schimbă el fața. Dar' purcelul, dacă îi ții în casă nu-și schimbă nici măcar năravul, ci e tot murdar și nesuferit, tot stricator, — tot purcel. Mai lesne iți vei învăța copilașii să trăească într'o necurătenie desevirșită.

Și apoi cum nu te-ar bolnăvi aerul stricat de astfel de dobitoace?!

Fie-ți milă de tine și de copiii tăi — scoate porcii afară. Nu suferi nici pui, nici boboci, nici iezi, ori miei să doarmă cu tine la un loc. Tu știi să suferi când te doare și să zici: „Așa vrea Dumnezeu”; ba câte-odată blăstemi cialsul în care te-ai născut și nu-ți dai seama de unde-ți vine durerea și cum ai pute-o înlătura. Nu, nu-ți destul atât. Învață să te ferești singur de zile rele.

Ai în sat oameni ce știu să-ți dea sfaturi bune, ascultă-le glasul.

Vrei să fii sănătos? — Caută să fii cumpătat, chibzuit și mai pe sus de toate să fii curat. Nu răbda ca treascurile și gunoiul să te dea afară din casă.

Vrei să nu duci lipsă? Muncește mult și cheltuiește mai puțin decât câștigi. Ține mai puține pâlți și alte sărbători pe săptămână, căci doar' nimăni nu-ți va fi părând rău de vei ești tu la lucru.

Lumea merge înainte... mergi și tu cu ea!

Preoți și învățători și voi fruntași ai satelor, arătați fratelui vostru opincar calea luminei și vă va mulțumi odată! Apucați înainte și strigați săteanului: „fă ca noi”:

Muncă, muncă și ear' muncă, și a voastră va fi isbânda și răsplata mare.

Frații Grig. și Ioan Pătrășcoiu.

Praporul din Cermeiu. Cetitorii noștri cunosc afacerea din Cermeiu, unde pretorul a dispus a confisca cu putere din biserică, un prapor, care intrunia în stofa sa și colorile roșu-galben-albastru.

Lunia trecută afacerea a venit la dezbateri în congregațiunea comitatului Arad. Membrul congregațiunii dl V. Mangra a interpellat pe vicecomitele în această cauză. Vicecomitele răspunzând a apărât pe volnicosul solgăbirău, Kapdebu, și a declarat că în contra preotului din Cermeiu s'a pornit cercetare pentru de a fi pedepsit.

Astfel pe lângă profanarea revoltătoare a celor sfinte și pe lângă încălcarea drepturilor bisericeii autonome, vom vedea și pe preotul bisericeii prigonit.

Asta earăși numai în Ungaria se poate.

O nouă fărădelege. N'a trecut mult timp, de când a declarat ministrul Wlassics, că are să ferească țeara din nou cu o mie de școale de stat. Și asta o poate face cu puține cheltuieli, dacă va afla multe comune, care să se încreadă în citatele de lege ale ministrului. Cu ordinațiunea nr. 12.230 dto 30 Aprilie a. c. provoacă comunele din comitatul Făgărașului, în care se află școale de stat, ca să repareze edificiile școlare, ear' ce privește conservarea, curățitul și asigurarea contra focului să nu uite, că acestea cad în sarcina comunelor, după-cum ar'impune § 42 al articolului de lege 38 din 1868. Ei, dar' §. 42 glăsuiește despre școalele comunale, ear' §. 80 din aceeași lege zice apriat, că școalele de stat statul singur are să le susțină!

Pe lângă asta, mai umblă și cu minciuna!

Strossmayer și Maghiarii.

Un corespondent al lui „Magyarország” — Dr. Székely Albert — a intervievat pe naționalistul episcop Strossmayer din Croația, la scâlzile dela Rohitsch-Sauerbrunn.

Corespondentul a zis între altele, că e dureros, că Croații și Maghiarii sînt atât de înstrăinați unii de alții.

La aceste vrednicul episcop a răspuns următoarele:

— Ah, iubite domnule, aceasta provine de acolo, că *principiile și ideile dela 1848, egalitatea, frățietatea, libertatea, cultura și progresul, după 1848 Maghiarii nu le-au dezvoltat față de noi așa cum ar fi trebuit.*

Bărbații de stat maghiari în loc să fi făcut o impresiune liniștitoare asupra spiritelor slave, au deșteptat în noi neîncrederea. Eu sînt om bătrîn cu multe experiențe și stau pe marginea mormîntului; eu poate-că nu voiu ajunge să ved ceeace vei vedea d-ta, ca om tînăr, și aceasta e intima mea convingere, că *procedura aceasta, durere, se va răsbuna grozav asupra Ungariei.*

La întrebarea, că ce direcțiune ar trebui să urmeze politicianii maghiari, ca să se restituie încrederea între Slavi și Maghiari, Strossmayer a observat:

— *Ar trebui să se ivească un mare bărbat de stat, binecuvîntat de Dumnezeu, care ar afla căile și modalitatea, prin care s'ar pute rezolva diferențele existente.*

Cuvinte de aur!

Dar' ce folos, Ungurii jidoviți nu le înțeleg. Ei mai au simț cel mult pentru bani de aur....

DIN LUME.

Răsboiul ispano-american.

În Cuba.

După-ce flota spaniolă, comandată de Cervera a fost nimicită, Spaniolii au devenit și mai slabi. Americanii au încunjurat orașul Sant-Jago din Cuba de toate părțile și pe uscat, și pe mare și au început a-l bombarda cu tunurile.

Spaniolii, comandați de Toral în număr de 23 de mii, s'au apărât vitejește și au răspuns și ei cu tunurile lor, făcînd mari puștiiri în năile și în șirurile Americanilor.

De altă parte se scrie din Cuba, că în Sant-Jago locuitorii au fost cuprinși de mare frică, din cauza pușcăturilor de tunuri ale Americanilor.

Cei cari au fost de față la bombardare, scriu lucruri îngrozitoare, ce s'au petrecut.

Oamenii între sunetele clopotelor s'au refugiat în biserici, unde s'au petrecut lucruri mișcătoare. Mii de oameni fug pe drumul către El Ganey, ducînd cu sine tot ce pot. Femei cu juvaere zac zdrobite de osteneală pe de laturile drumurilor, dar' nimeni nu se interesează de ele sau de juvaerele lor. Fiecare se grijește de sine. Bombardarea dela Sant-Jago ne arată toate grozăviile unui atac cu proiectile (gloanțe de tunuri) și peste tot grozăviile răsboiului.

O știre mai nou sosită vestește, că *Sant-Jago s'a predat.* Știrea însă nu e adevărită, dar' e fapt, că Sant-Jago mult nu se va pute ține.

Pacea.

De când sorțile răsboiului au început a fi priincioase Americanilor, mereu se vorbește, că s'ar face pași pentru încheierea păcii.

Se zice, că acum regina-ocârmuitoare a Spaniei e pentru pace, de oare-ce se teme, că cu cât va ține mai mult răsboiul, cu atât condițiile păcii vor fi mai grele.

Cu aceste știri stă în legătură știrea, că ministerul spaniol al lui Sagasta a abzis, ca să vie alt minister, care să încheie pacea.

Din Madrid se vestește, că guvernul Statelor-Unite ar fi satorit următoarele condiții de pace: Lăsarea câte unui port în insulele Cuba, Puerto-Ricco și Canarice, 1 miliard și 200 milioane de franci despăgubire de răsboiu și lăsarea în stăpînirea Americanilor a insulelor Filippine, ca garanță, până-ce se va plăti această sumă.

FOIȚA.

Peatra înțelepciunii sau vorbe adevărate.

Adunate de I. Darin.

Plăcerea și iubirea
Sînt îndemu spre fapte mari.

Gothe.

Teme-te de Dumnezeu
Și te 'ncrede tare 'n el,
Ș'ai împlinit, fătul meu
Toată voia lui la fel.

Luther.

Cele mai de frunte virtuți sînt: temerea de Dumnezeu și iubirea către el, cumpătarea și stăpînirea poftelor noastre, dreptatea și iubirea către ceialalți oameni, sîrguința și stăruință în chemarea noastră, liniște și răbdare în nenorocire, umilință și încredere în pronia dumnezească și resignațiune în soartea ce ni-o dă.

Gellert.

Sfânta scriptură este un cuvînt peste toate cuvintele, o scriptură peste toate scripturile, un lucru de artă al Sfîntului Duch; este sfințenia lui Dumnezeu, este izvorul vieții, al mîntuirii și al mîngăierii; este o visterie a bunătăților, un arsenal, o farmacie completă pentru toate sufletele credincioase.

Seriver.

Cuvîntul lui Dumnezeu este sfințenia noastră și sfințește toate lucrurile.

Luther.

Soarele adevăratului creștinism luminează și încălzește.

Herder.

Durerea și bucuria
Într'o coajă locuiesc,
Și-amîndouă împreună
La om soartea pregătesc.

(Va urma).

Seume.

Învitare de abonament.

De câteva zile adecă cu 30 Iunie v. 1898 a încetat abonamentul la „Foaia Poporului” pe jumătatea dintăiu a anului acestuia. Onorații cetitori, cari au plătit abonamentul numai pe o jumătate de an, sînt rugați a 'și-I reînoui cât mai curînd, ca să nu fim siliți a înceta cu trimiterea foii.

„Foaia Poporului” va fi și în viitor, ceea-ce a fost în trecut, *luptătoare pentru câștigarea drepturilor naționale, apărătoare a drepturilor poporului român și o povățuitoare sinceră a țeranului și oamenilor dela sate în afaceri de politică națională, economie, literatură etc.* Ea va eși ca și până acum, *ilustrată și prețul va fi același și adecă:*

Pentru Austro-Ungaria.

Pe un an întreg . 3 fl. (6 coroane).

Pe o jum. de an . 1 fl. 50 cr. (3 coroane).

Pentru România.

Pe un an întreg 15 lei

Pe o jumătate de an 7 lei 50 bani.

Pe timp mai scurt nu putem primi abonamente, nici dela alt termin, decât dela mijlocul anului (1 Iulie) pe o jumătate de an, sau pe un an. Abonaților de până acum le trimitem deodată cu foaia și *mandate postale (posta utalvány), cu adresa noastră tipărită și cu numărul sub care primesc foaia, scris gata pe cupon, așa că trimișătorul nu are decât să-și scrie numele seu și cifrele la locurile cuvenite și să pună banii, dimpreună cu mandatul la postă.*

Abonenții noi sînt rugați a-și scrie numele lor și al comunei foarte curat și ceteș, nsemnând posta din urmă.

Deschizînd deci nou abonament la „Foaia Poporului” rugăm pe toți prietenii și spriginitorii nostri și ai causei naționale, să nu ne lipsească de prețiosul lor sprigin și să lățească foaia în cercul cunoștințelor lor. Noi ne vom strădui a le da, ca și în trecut, o foaie bună, folositoare și cu frumoase ilustrațiuni.

Administrațiunea

„Foi Poporului”.

Zina Câmpiei.

Tradiție populară

de

Aron Bocca Velchereanul.

Cu cincizeci ani mai nainte,
După-cum îmi vine 'n minte,
Pascu spunea o poveste*)
Susținînd, că dreaptă este.

Spunea că chiar moșul seu
O povestea tot mereu,
Că rămase din bătrîni,
Dela cei dintăiu Români.

Ca din dînsa să se știe,
Că 'n Velcheriu de pe Câmpie
Fost-a fost cîndva odată
Trandafira mîndră fată,

De-a cărei frumseță rară,
Zeițele se mirară,
Și o numiră să fie
Zina mîndră din Câmpie.

*) Pascu era un bătrîn de 70 ani, mare poet vestelnic.

1848.

— Cronica anului. —

Cluj, 30 Iunie.

Din Cluj au plecat 200 voluntari în tabăra dela Seghedin.

— K. Hiradó comunică, că în Hăl-magiu a fost prins la tirgul de țeară dela Rosalii un emisar, Cresta Todor, care a provocat pe Valahi să iee armele și să nimească pe Maghiari. (Siebb. Bote nr. 66).

Sibiu, 1 Iulie.

Gvernul transilvan a încunostiintat ministerul reg. ung. de rășboiu, că Transilvania va recruta, echipa și înarma pe spesele proprii patru regimente de voluntari, pe cari îi va pune la dispoziția coroanei.

(Siebb. Bote nr. 65).

Năsăud, 10 Iulie.

Adunarea grănițerilor români din reg. al II-lea. Sânt de față câte 2 deputați din fiește-care comună grănițerească, apoi mai mulți preoți în frunte cu vicarul. Adunarea s'a ținut în țințirumul bisericeii românești.

Președinte a fost colonelul reg. II. S'a compus în nemțește o rugare cătră Maj. Sa în care se descoper toate gravaminele soldaților români. (Gaz. de Trans.)

Dej, 10 Iulie.

La Dej garda națională a oprit în zilele aceste 10 cară împărărești încărcate cu pănură, piei ș. a., cari, aveau să fie trecute la Galiția. »Unor Unguri — zice »Gaz. de Trans«. — le este prea năcaz căci scăpaseră cu vederea 80 măji praf de pușcă, care mai deunăzi se trecuse dela Alba-Iulia în Țeara-Românească prin oficerul Rachtivan».

Verșeț, 11 Iulie.

Revoluționarii sârbi s'au lovit cu armata regulată a Ungurilor și cu garda națională din comit. Timiș. Lupta a ținut 3 ore. Mulți dintre Sârbi fură prinși și duși.

(Gaz. de Trans.)

Vărășdin, 11 Iulie.

Banul Croației sosind aci a dat poruncă să se sisteze toate pregătirile de rășboiu în contra Ungariei; străjării să se retragă înapoi, căci voința lui e a face pace cu Ungurii.

Ungurilor însă nu le place de ce Ielachich vrea să pună condițiunile păcei și nu Ungaria. (Am. Pop.)

Pesta, 11 Iulie.

Într'o vorbire de 1¹/₂ oră Lud. Kossuth arată relațiunile externe și interne ale Ungariei. Amintește turburările Croaților și ale Sêrbilor, oastea rusească de lângă Prut și mișcările din mai multe părți ale țerei. Din toate aceste ajunge la concluziunea, că pericolul e foarte iminent pentru țeară, de nu se va îngrijii de mijloace apărătoare. Propune deci să dea națiunea 200 mii ostași și spesele ce se cer spre aceasta parte prin contribuțiune, parte imputernicind guvernul spre altă operațiune financiară.

Toți membrii casei se ridică în picioare promițând în mijlocul însuflețirii generale: vom da! vom da! (Org. Naț.)

Timișoara, 10 Iulie.

Insurgenții au atacat comuna Vlaicoveț și împreună cu sătenii au prădat și ucis pe neguțetorul de acolo, devastând și casele proprietarului Mocsonyi. (S. B. nr. 74)

Verșeț, 12 Iulie.

Oastea Sêrbilor dela Alibunar atacă eri Verșețul. Oștile ungurești o învinsără deplin, îi luară 5 tunuri, căzură la 40—50, prinși 20. Renumitul conducător Stanimirovich încă e prins.

În ziua următoare mai căzură în prisoare 50 rășculați. Precum declară ministrul de rășboiu Mészáros, atacarea de toate laturile a rășculaților se va întâmpla în 15 Iulie. (Közlöny).

Pesta, 13 Iulie.

În zilele aceste au început să circuleze banii cei noi ungurești. Forma lor e cea ca până acum, numai scrisoarea de pe dîșșii e în ungurește. De o parte e chipul lui Ferdinand V., de altă parte e M. S. Preacurată cu Fiul seu în brațe, ca patroana Ungariei. (Am. Pop.)

Pesta, 13 Iulie.

Dela minister se publică o ordinațiune relativ la modalitatea adunărilor de popor. Nime nu poate convoca adunare înainte de a o înștiința cu 24 ore mai înainte președintelui jurisdicțiunei, care va supraveghia ca adunarea să nu treacă marginile legii. (Org. Naț. nr. 13).

Pesta, 13 Iulie.

Kossuth Hirlapja din incidentul punerei în curs a banilor celor noi ungurești scrie următoarea rugăciune cătră Vergura Maria: »Apărătoarea țerei noastre, roagă-te dară la Dumnezeu pentru noi, ca să înmulțească la infinit primul transport, și să-l îndrepteze spre bine prin mânilor noastre, ca să scăpăm cât mai curând de spaima neagră-galbenă a perderei ce ni-o aduc bancnotele vieneze. Amin«.

Pesta, 14 Iulie.

În casa »representanților« după sosirea deputaților transilvăneni se născură discuții asupra statutelor casei. Venind lucrul la votare, majoritatea absolută accepta sistema parlamentului francez. (Org. Naț. nr. 11).

Brașov, 15 Iulie n.

O panică grozavă a cuprins pe Sécuențele servitoare de aici la știrea falsă, răspândită de un Sécuiu beat, că Sașii ar vrea să le omoare. Multe au părăsit orașul, altele sânt gata de plecare. (Siebb. W. nr. 58.)

Preparandiile naționale.

În zilele aceste s'au ținut la Buda-pesta mai multe adunări de profesori maghiari, în cari s'au sfătuit asupra trebilor dela gimnasia și preparandii sau seminarii pentru învățatori. Resultatul acestor sfătuirii se aduce apoi la cunoștința ministrului pentru școale, care îl ia în considerare la alcătuirea de legi nouă școlare. Pentru noi au fost mai interesante sfătuirile profesorilor dela preparandii.

De mult au îndreptat ministrii maghiari atacuri peste atacuri în contra școalelor noastre populare. Începutul l-au făcut cu introducerea limbei maghiare în școalele populare. Știind, că sufletul școalei e învățatorul, și-au îndreptat apoi atențiunea asupra preparandiilor naționale, în-deosebi cu privire la examenele de calificatiune. În toți anii trânteau și trântesc la aceste examene zeci de învățatori sub pretextul, că n'ar ști destul de bine ungurește, ca-și-când școala populară ar fi un institut pentru însușirea de limbi străine. Unde li-s'au părut, că comisarul ministe-

Zinele toate din lume,
Auzind de al ei nume,
Se temură să nu fie
Trandafira din Câmpie.

Zina zinelor din lume,
După frumșețe și nume,
De zeițe judecată,
Mai frumoasă 'n lumea toată.

Toate zinele s'au strins,
Au suspinat și au plâns,
Zicând: »Cum poate să fie
»Ca zina cea din Câmpie
»Să ne poruncească nouă,
»Nu la una, ori la două,
»Ci să fie tuturor
»Dînsa zina zinelor«?

Trei zile se sfătuiră,
Mod posibil nu găsiră,
Cum se facă o vrăjire
Trandafirei spre murire.

Dar' o zină mai bătrână,
Ce-o numiau toate stăpână

Zise: »Stați puțin pe loc,
»Ca să cerc are noroc?«

Bătrâna se apucară,
Vrăjiră și fermecară
Și după lungă vrăjire,
Le dă zinelor de știre

Zicând: »O ficele mele,
»A zinelor floricele,
»Trandafira vă întrece;
»Dar' dușă în spă rece

»A ei frumșețe dispăre,
»Că atunci noroc nu are
»Și de dînsa voi scăpați,
»Dar' seama bine luați.

»Noi toate să judecăm,
»În ce mod să încercăm,
»Și ce lucru să lucrăm,
»Ca de dînsa să scăpăm«.

Se puse și judecară
În patru zile de vară,
Dar' nici un mod nu află,
De Trandafira-a scăpa.

Zina cea bătrână zice:

»Nu aflăm modul ferice,
»Dară să ne apucăm,
»Din lume, să adunăm

»Pe strigoi, șolomonari,
»Carii sânt vestiți și mari,
»Vircolaci și pricolici,
»Și smei, să vină-ai.

»Și satiri și vrăjitori,
»Precum și fermecători,
»Căutători de noroc,
»Și știutori de soroc,

»Ca se ținem adunare
»Pentru acest lucru mare,
»Așa vom să aflăm doară
»Cum Trandafira să moară,

»Ca să mântuim odată,
»Tistia care ni dată,
»Spre a ne fi moștenire
»Pân' la a lumii finire.

»Mergeti toate și cereați,
»Și de-aceia câți aflați

rial dela examenul de calificatiune nu e destul de aspru, au trimis altul, cum au făcut d. e. la Sibiu, unde în locul inspectorului Trauschenfels au trimis pe mâncătorul de școale românești Réthy din Deva. Nici cu ce au lucrat până acum nu s'au mulțumit. Observând, că preparandiile naționale românești pregătesc tot tineri, cari dau copiilor încredințați îngrijirii lor instrucțiune și creștere națională, și-au pus de gând să le șteargă. Ce-ar fi urmat o vedem cu ochii la cei mai mulți din învățătorii cari iasă din preparandiile de stat. Fără cunoștințe în musica noastră națională bisericească, fără cunoștințe din istoria noastră națională mai veche și de azi, sunt niște adevărați leșinați naționali, nici calzi, nici răci, o pacoste mai mai primejdioasă pentru școlile noastre decât chiar învățătorul maghiar, care cel puțin se nisuește a viri în capul copiilor idei șuchiate ungurești, pe care le poate ușor scoate catechetul și casa părintească, pe când de al tēu te ferești mai greu.

Luarea preparandiilor va merge însă cam greu, mai cu seamă că statul n'are bani și biserica catolică fi va face greutateți anevoe de invins. După-cum ne spun însă foile guvernului unguresc, se va ajuta altmintrelea. Va lăsa și mai departe pe confesiuni să-și susțină pe spesele proprii preparandiile, limba de propunere însă va fi în toate cea maghiară. Numai limba și literatura română, precum și religiunea se va propune în preparandiile noastre românești. În felul acesta cred ei, că vor pute zădărnici influența națională binefăcătoare, ce o esercită creșterea în preparandiile românești.

Scopul însă nu și-l vor ajunge. Profesorii și învățătorii nostri sunt cu mult mai conști despre datorințele ce le au față de biserica și națiunea lor, decât că se nu vadă în acest nou atac un nou indemn de a-și împlini cu scumpătate misiunea căreia s'au dedicat.

SCRISORI.

Un învățător harnic.

Comăna-Inf., Iunie c.

Onorată Redacțiune!

Noi în comuna noastră *Comăna-inferioară* avem un învățător cu numele Moise *Flutér*, care e la noi de trei ani și în acest timp susnumitul învățător s'a interesat foarte mult pentru înaintarea tinerimei noastre, așa că din anul dintâiu a învățat copiii nostri în cântările bisericești foarte bine, formând un *cor mixt* de copii în două voci, care cântă în toate Duminecile și sărbătorile în biserica noastră, de îți este mai mare dragul când auzi din piepturile alor 50 de copii cântând întreaga liturghie așa de frumos, încât nu ai mai eș din biserică, cu atât mai virtos că cântă cu un tact regulat, făcând inimile simțitoare a asculta cu duioșie, căci și atrage mai mult publicul la sfânta biserică ca până a nu fi corul.

Vrednicul nostru învățător în tot anul a dat cu copiii un examen spre mulțumirea tuturor la noi, acuma însă, examenul din anul acesta, ținut în 1 Iunie c., pare-că a fost însă și mai bun, căci au fost lăudați copiii nostri și de domni străini, care au luat parte în număr mare la examen, căci au răspuns așa de frumos, respicat, rar și îndrăzneți la toate răspunsurile puse din toate obiectele.

La sfârșit a urmat dialogul mult interesant „Tatăl și fiul“, care s'a predat de 2 școlari, în care au arătat că trebuie și este de lipsă a îmbrățișa meseriile Români. În urmă un școlar din despărțământul V. a ținut o vorbire foarte potrivită și bine accentuată către domnul comisar al examenului, mulțumindu-i prin vorbe alese pentru nepregătirea de a veni la examenul nostru. Asemenea a mulțumit directorului școlar pentru buna supraveghere a școlii noastre, și comitetul parochial, fiind întreg present, asemenea a recunoscut mulțumita față de învățătorul lor, pentru greutatețile ce le-a împinat în învățământ. După aceasta domnul comisar a arătat și lăudat înaintarea în învățatură ce am văzut-o la acest examen. După examen ne-am depărțit cu toții mângăiați, că am auzit pe copilul nostru lăudați de străini. *George Pop*, cassar comunal și membru al comitetului, *George Vlad*, *Iordache Muntean*, *Ioan Comșa*, *Ioșif Itoafă*, *Ioan Sanga*.

Ape mari.

Frâua (Valea-Târnavei), 11 Iunie c.

Onor. Dle Redactor!

Ploi uriașe s'au descărcat asupra comunei *Frâua* (comit. Târnavei-mari). Începând de o săptămână încoace, dar' mai cu seamă dintre toate cea de Vineri seara, care s'a început la 6 ore d. a. și a ținut toată noaptea și Sâmbătă toată ziua în 9 Iulie, a fost de tot îngrozitoare.

Apele au crescut din seamă afară, încât și-au lăsat alvia lor și curgeau pe hotarul întregi comunei ca-și-când acesta ar fi fost un riu mare.

O vale, care curgea prin mijlocul satului, așa s'a umflat încât garduri și tot ce i-a stat în cale le-a răpit cu sine.

Mari pagube a făcut valea aceasta și și-a săpat în alvia sa o adâncime aproape la 5 metri, pe când mai înainte abia avea două urme.

Altă vale, care trecea prin hotarul comunei deasemenea a crescut din cale afară, încât un pod dela calea ferată, pe linia către Sibiu, a fost noroit și se clătina, încât direcțiunea căii ferate a fost silită să pue pază mai mulți oameni și așa trenul a fost silit să întârzie de seara dela 8 ore până în cealaltă zi la 9 ore a. m.

Visa încă curgea cu repejune uriașă, încât tot ce i-a stat în cale a dus cu sine.

Peste o vale care vine dela Școală și se varsă la comuna *Agârbiciu* în *Visa* voinde a trece cu carul 3 oameni, 2 bărbați și un băiat, au fost luați de furia apei, un om și băiatul s'au înecat, ear' celalalt luptându-se cu valurile uriașe abia și-a putut mântui viața.

Dintre cei înecați pe omul cel bătrân i-au aflat la vârsarea văii în *Visa*, ear' despre băiat nu se știe unde poate fi.

Târnava deasemenea a făcut pagube, noroind fânațele, ce se află în apropierea ei. Ținutul dela *Mediaș* până la noi a fost tot în apă. *Târnava* încă a stricat căi ferate, încât trenul accelerat a fost silit să se întoarcă înapoi.

Apele aceste multe stricăciuni au adus hotarului nostru, dar' până acum mai avem speranță în bucate, cari sunt frumoase, cu viile însă stăm slab.

Aurel Axente,
Iunie.

„Le spuneți să vină 'ndată,
„La înalta judecată“.

Atunci zăuete grăiră,
De bătrâna le vrăjiră,
Se poată merge îndată,
Se umble în lumea toată.

Deci bătrâna le vrăji,
Apoi așa le vorbi:
„Pe toți carii i-am numit,
„Să vină la sfătuit.

„Ei, cereați pe stânci înalte,
„Și prin peșteri minunate,
„Pe sub poduri, rîpi stricate,
„Și prin locuri necălcate

„De om ce cruce își face,
„Că lor pe-acolo le place,
„Pe unde cocoș nu cântă,
„Nici se zice rugă sfântă,

„Nice vită nu mugește,
„Nici creștin nu locnește,

„Clopotul să nu se audă,
„Ca la dinșii să pătrundă.

„Că pe-acol' după putință
„Au stabilită locuință,
„Mult vrăjita noastră ceată
„A lunei întunecată.

„Vină toți cu grabă mare
„La această judecare,
„Ca să facem mântuință
„La a znelor ființă“.

Znele pornesc la cale
Și străbat lumea cea mare,
Tot prin locuri neumblate,
De om lumesc necălcate.

Prin muți, prin singurătăți,
Prin păduri, pustietăți,
După-cum le porunciră
Bătrâna când le porniră.

Strigă pe toți cu grabire
Să vină la sfătuire,

Vin mulțime se adună,
Aerul de zbor răsună.

Bătrâna le zise: „Stați,
„Și bine seama luați
„Toți, a noastră adunare,
„Să vă spui un lucru mare:

„Este-o fată minunată,
„Ca ea nu-i în lumea toată,
„De-a cărei frumseță rară
„Zețele se mirară.

„Și o numiră să fie
„Zina mândră în Câmpie,
„Numele e Traandafiră,
„De ea lumea mult se miră.

„Să sfătuiți toți, că doară
„Vom afla modul se moară
„Zina znelor din lume,
„După frumseță și nume“.

(Va urma).

Stări nesănătoase.

Sohodol (Munții-Apuseni), Iunie 1898.

Stimate Dle Redactor!

De un timp încoace par'că din adins lucră puternicii zilei, ca să ne facă traiul amar și mătăruș uscat să ni-l udăm cu lacrimi. Zi de zi sîntem batjocoriți în ce avem mai drag și mai scump, zi de zi oamenii noștri de inimă sînt prizoniți, pentru-că sînt Români buni, ear' femeile noastre ocărite și fatemnițate, pentru-că nu-și lapădă *portul lor* mândru și adevărat *moțesc* și pentru-că poartă cu fală și țin cu atâta îndărjire și curaj la *tricolorul românesc*, care de *când se pomenește* l-au purtat în cordeluțe și pantlice, nevestele la piept, ear' fetele în pîr. Dar' aceste șicane toate le-am răbda ușor, pentru-că ni-le fac dușmanii, ș'poi dela dușmani nu ne putem aștepta noi să ne stringă în brațe și să ne spună vorbe de dragoste, dulci și alinaătoare.

Ne doare însă și ne măhuim, când cu amarul ce ni-l aduc străinii neamului, se mai împreună și alt amar, care otrăvește mai rău sufletul, mai ales că vine dela ai tăi, dela aceia pe cari prieteni și binevoitori ar trebui să-i socoți. Și acela-i *amarul* și lipsa de interes pentru așezămintele noastre culturale.

Și apoi numai prieteni și binevoitori nu ne sînt aceia, cari chemați dela Dumnezeu să ne lumineze, ne lasă să orbicăm într'o beznă neagră, în noaptea reștiinței. Nici nu pot vorbi altfel de cei-ce cu atâta nepăsare și neîngrijire se poartă față de *școală*, mai ales că puși sînt în fruntea ei și au ca sfîntă datorința — dacă și-ar cunoaște — să îngrijească de ea și să facă și pe cei nepricepători să o îndrăjească. Biserica și școala ne-au mai rămas și nouă, unde ne mai putem învăța dulcele nostru graiu strămoșesc, numai ele sînt în stare și ne pot face să răbdăm cu tărie toate nevoile și greul vieții, să ne îndulcim chinurile, luând ca pilde tăria și răbdarea înaintașilor noștri. Dacă nici de o comoră nouă atît de scumpă nu ne îngrijim, atunci străinii ușor își vor pune ghiarele lor ascuțite pe ea, ear' noi cu ochii plânși și neputincioși ne vom uita la ei, cum ne împîntă săgeți otrăvite în suflet, cum ne necinstesc ce avem mai scump, *limba, dulcea noastră limbă strămoșească*, triști și plini de obidă va trebui să privim, cum neagra străinătate ne alungă frumcasele noastre *deprinderi și obiceiuri*, ce cu sîntenie până acum le-am păstrat.

Și aceasta nu prea vreau să o înțeleagă cei-ce puși sînt să îngrijească de școala noastră din *Sohodol*.

Nu, pare-că sîntem un neam blăstemat, de toate ne îngrijim, toate le facem, pentru ori-ce nimicuri sîntem gata să ne jertfim de-arar, numai când e vorba să dăm ceva și pentru școală, care e *vieța noastră*, ne îngrozim, nu putem, sîntem calici. Oare groaza asta nu vine din prea puținul zel și prea slaba însuflețire din partea conducătorilor și fruntașilor pentru propășirea și înaintarea poporului? În mare măsură da, și eată voi și da o icoană despre căldura cu care e îngrijită școala noastră.

Am trecut noi Sohodolenii prin multe ispite și nevoi, mult chin și amar am năbușit în pieptul nostru; dus-am lipsă de conducători pricepuți, cari să ne povățuiască la cele bune și de folos; fost-am în lipsă de dascăli cu învățătură, cari să ne împărtășe înținerul

minței. Asta o simțiam toți și de aceea înainte cu câțiva ani (6—7) într'un gând ne-am ales de preot pe tinărul — pe atunci de mare speranță — *Demetriu Goia*. Ochii tuturor sătenilor erau ațintiti asupra lui, ca și asupra unui mântuitor, era sufletul, era inima noastră.

Și așteptările noastre erau îndreptățite, căci d-sa om cu școli înalte, tinăr plin de putere și puțință de a lucra, într'armat cu dragostea noastră, ar fi putut face minuni. Dar' cine e de vină, dacă d-sa spre nenorocirea noastră a fost apucat de alt virtej, contrar dragostei poporului, de vârtejul poftei de câștig și a goanei după avere. Această goană nebună într'atât l-a absorbit, încât ușor își uită că e *păstor*, că are o chemare înaltă și prea frumoasă, propovăduirea cuvîntului, luminarea și fericirea vremelnică a turmei sale!

Și cum să o facă aceasta, dacă de *școală* puțin îi pasă? O, biata, sormană noastră școală, în ce hal se află și acum! Ți-se strînge inima de jale, și lacrimile ți-se urcă în ochi, când treci pe lângă ea; dacă nu e încă o ruină, loc favorit pentru bufnițele iubitoare de întunec, nu e mult și o să fie! Dar' eată altă ispravă, ce o face iubitul nostru preot și director școlar! Acum fără știrea comitetului parochial, pe răspunderea proprie, duce și sălășluște în școală, în chiliile destinate pentru învățător, pe purtătorul civil de matricule.

A făcut-o aceasta din milă creștinească față de respectivul, care din pricina prea bunelor sale obiceiuri și creștineștilor moravuri, a fost dat afară din cartirul de mai înainte, abia putem crede?! Cu atît mai virtos, că matriculantul Vlász János (Român?) tot la mijlocirea părintelui Goia, mai anul trecut a fost alungat din școala închiriată de el pe câteva luni.

Dar' atîta nu e nimic. Dacă școala n'ar ave lipsă de simțite reparaturi, cari dacă nu s'ar face, viața ei ar fi primejduită, fapta părintelui și așa volnică cum e, s'ar părè făcută cu bună credință. Dar' vai, ce icoană tristă ne înfățișează sala de învățămînt! Întoarceți-vă ochii cu scîrbă! De pe catedra învățătorului *ține lecțiuni* găinilor, găinușelor și puilor, cari ocupă băncile, *cocoșul* matriculantului. E o murdărie, e o necurătenie mai de rînd, ca într'un grajd, încât trecătorul e silit să-și întoarcă privirile într'altă parte. Și toate se petrec sub ochii și cu *știrea părintelui Goia* și a episcopului școlar, ear' dîșii tac... tac... și în sfîrșit ear' tac.

O, Doamne, unde e sîntenia școlaei, care în tot locul e pusă alături cu maica noastră biserică?!

Doamne, unde să aflăm și noi oameni cu durere pentru durerile noastre, cărora să le pese de povara, ce ne apasă în aceste vremuri de grea încercare?!

Cine va spăla de pe obrazul nostru și această rușine, adusă de ai noștri?!

Când veți deștepta, o Sohodolenilor, să cunoașteți și să prețuiți școala, singura noastră scăpare, limanul nostru cel lin?! Când veți convinge, că școala nu e *coteț* pentru găini și găște, ci locul cel mai curat și mai ales, altarul înțelepciunii și *locașul Duhului sfînt*!.

Deșteaptă-te Române din somnul cel de moarte!.

Sohodoleanu.

Examen în Reghin.

Reghin, 20 Iunie 1898.

Onorată Redacțiune!

Îmi țin de datorință a vă comunica una dintre întemplerile cele mai plăcute, mai promițtoare de timpuri dulci și freicitoare pentru noi și neamul nostru românesc, despre strălucitul succes al examenului dela școala gr.-cat. română din *Reghinul-săsesc*.

E știut cât bine și folos poate aduce un *învățător bun* națiunii sale, căci dela învățători atîrnă înaintarea și luminarea națiunii, căreia aparțin.

De aceea unde avem învățători harnici și dibaci, poporul înaintează pe zi ce merge, pe când unde avem învățători nepricepuți și desinteresați față de misiunea lor înaltă, poporul stă locului.

Poporul din Reghinul-săsesc încă se poate numi fericit, avînd învățători harnici și știutori de chemarea lor înaltă, ceea-ce ne convinge școala întru toate corăspunzătoare cerințelor legilor.

Azi, în 20 Iunie n. am avut fericirea a pute lua parte la frumosul examen al școlărilor dela școala gr.-cat. din Reghin, care s'a început la 8 ore a. m. începînd cu clasa I. și II., fiind de față 25 școlari, cari prin răspunsurile lor frumoase au făcut o bună impresie asupra tuturor, făcîndu-ne a judeca numai bine despre învățătorul lor *Mihail Pascu*. La 10 s'a început examenul cu clasele III, IV. și V. fiind 13 băieți și 5 fete, a căror răspunsuri drăgălașe, precum și declamațiile bine alese și bine predate, au contribuit earăși cu o frumoasă roză la cununa de isbîndă a bravului nostru învățător primar *Georgiu Maior*.

Școala frumos împodobită cu cununi de flori și verdeață și mai mult publicul ales ce luase parte, a făcut o bună impresie asupra tuturor, ear' în ochii dușmanilor un nou spin.

Examenul s'a ținut sub presidența dlui *Petru Uilăcan*, fiind de față mai mulți domni, între cari am avut fericirea de a vedè și pe domni *Cetățan, Patriciu Barbu*, apoi țărani și alți inteligenți din loc, precum și dl *Simeon Zehan*, preot în Brețe, *Teodor Bogdan*, învăț. în Șamșudul-de-Câmpie, *Dumitru Cioloca*, învăț. în Ercea, *Basilin N. Pop*, învăț. în Berind, *Simeon Cioloca*, învăț. în Ormenișul-de-Câmpie, *Florea Bogdan*, tehnic de Budapesta și alții o mulțime de prin împrejurime.

Mult a delectat și poeziile naționale cîntate de școlari, cum au fost: *Tricolorul, Latina gintă etc.*, arătînd și prin aceasta, că școlarii nu numai că primesc cunoștințele de lipsă cu privire la învățătură, dar' totodată sînt conduși și spre tot ce e național.

După amezai a urmat maiialul școlărilor, le care au luat parte pe lângă părinții băieților și un public numeros.

E în adevăr de laudat zelul acestor doi învățători, precum și al dlui protopop, pentru multele jertfe ce le pun pe altarul dător de viață pentru națiunea noastră, susținînd sus și tare și lățind și întărind interesul față de școală.

De dorit ar fi, ca acești învățători să aște câț de mulți imitatori — și cu deosebire acum, când lupta este mai înflăcărată, când este mai multă lipsă de lumina școlaei.

„Participantul“.

Internatul de fete din Beiuș.

— Vezi ilustrația. —

În numărul trecut am vorbit despre școlile noastre de mijloc și îndeosebi despre gimnasiul nostru din Năsăud. Acum facem amintire despre școlile și așezămintele culturale rom. din Beiuș.

Beiușul (Beiuș) este un mic orașel în Biharia, spre meazăzi dela Oradea, cu 3000 locuitori, Români și Unguri. În el se află scaunul unui protopopiat român gr.-or. și a unui gr.-cat. și mai multe școli române și maghiare, dintre cari cel mai de frunte este *gimnasiul românesc*. Acesta a fost întemeiat la 1828 de marele episcop al Orăzei, *Samuil Vulcan*, completându-se la 1852 în gimnasiu cu 8 clase. Acesta e singurul gimnasiu românesc din părțile ungurene, dar durere, că de câțiva ani s'a introdus cu de-a sila în el limba maghiară, propunându-se în această limbă în clasele de sus.

Marele episcop S. Vulcan a aflat un vrednic urmaș în episcopul de acum *Mihail Pavel*, care cu mâni darnice a continuat și îndeplinit alcătuirile înaintașului său. El a întregit zidirea vechiului gimnasiu cu o nouă aripă, a clădit un *internat de băieți*, pentru studenții gimnaziali, în care află adăpost 105 de școlari, dintre cari peste 40 de băieți săraci, sunt ținuți în cinste.

Tot din dărnicia episcopului Pavel s'a deschis la 1896 *internatul de fete*, al cărui ilustrație o dăm în numărul de azi. Episcopul, ca un adevărat părinte, a zidit pe cheltuiala sa acest frumos internat, împreunându-l cu o școală civilă de 4 clase, cu menirea de-a fi ținute și crescute în el fete, mai cu seamă orfane, ale preoților din dieceza Orăzei-mari.

Aceste sunt așezămintele culturale române din Beiuș, la care se va mai adăoga la anul un nou internat pentru studenții români gr.-or. dela gimnasiu.

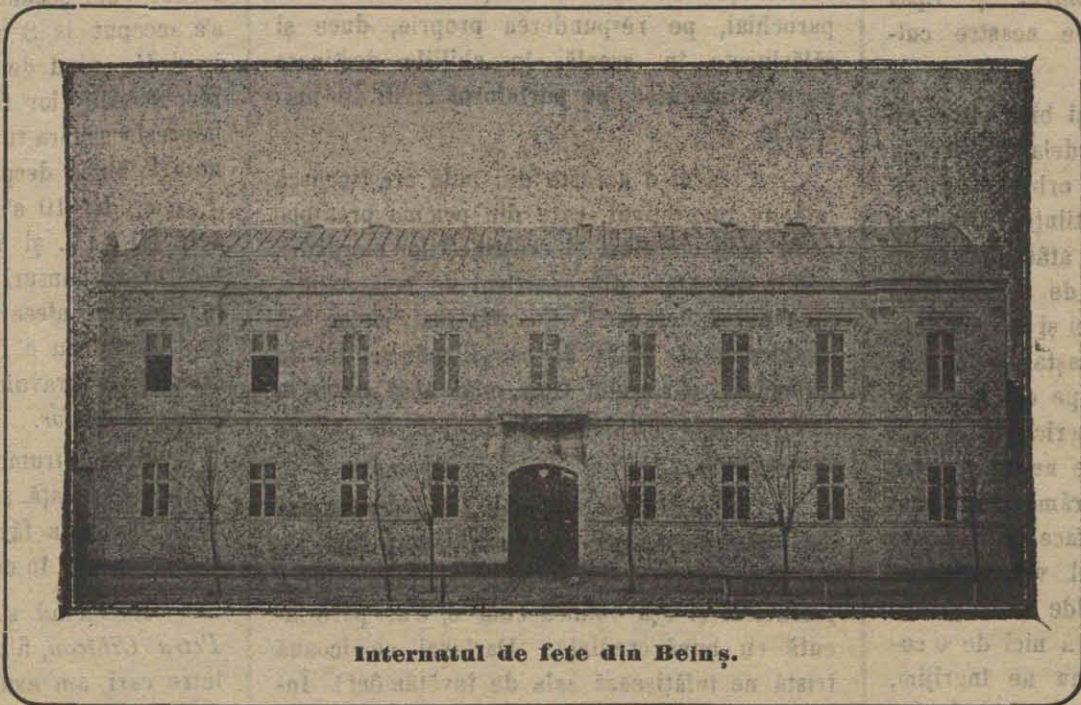
desubt trebuie să se facă un așternut sau fundament corespunzător, prin care bucatelile să fie scutite nu numai de umezeală, ce și-ar pute trage din pământ, ci și de șoareci sau alte animale, cari s'ar pute încuibă cu mulțimea. Cel mai bun fundament este din fer, cum îl fac Americanii, astfel întocmai, că nici un șoarece nu poate ajunge în stog. Bun e și cel din grinzi de lemn, așezate pe piloți sau stâlpi de piatră.

La facerea stogurilor și jirezilor, printre snopi să nu rămăe loc gol, ca nu cumva să pătrundă ploaia și să fie bine coperite cu paie, trestie sau jipi de paie.

Iulie.

Povete economice.

În Iulie sfinșim cu secerișul grâului și al secărei de toamnă; secerăm secara de primăvară și rapița și scoatem cartofii. Cosim lăptăna a doua-oară și secerăm hrișca. Pe când ne apucăm de secerare,

Internatul de fete din Beiuș.

seama lor n'au modru de a câștiga cele de lipsă, din care cauză — lăsați peste iarnă — acești roi târzi de regulă se prăpădesc.

În această lună se cercetează toți stupii, adică atât cei-ce au roit, cât și înșiși roi, ca să se vadă au matcă și neavând să li-se dea prilej de a-și crește una sau măcar de a împreuna un astfel de stup cu altul care are matcă, pentru-că la din contră în el se formează matcă falsă, din care se prăsesc numai trântori și cu chipul acesta până toamna se alege nimica de un atare stup. Stupii de tot slabi sau fără matcă pe la sfârșitul acestei luni, în August etc. mai totdeauna devin pradă albinelor răpitoare.

În această lună albinele încep a omori trântorii și stuparul trebuie să le vină pe cât se poate în ajutor la sevrșirea acestui lucru. Tot acum se nimicesc și alți dușmani ai albinelor, ca paianjini, vespii, bumbarii, fluturii și moliiile lor, ce se arată în coșnițe, în stupină și jurul ei.

Având cineva de gând să lase peste iarnă și roi din această lună sau și cei nevoiași din Iunie, trebuie să-și ajute cu miere și pui dela stupii puternici. În coșnițele mobile acest lucru se poate face cu mare înlesnire orișicând; în coșnițele simple însă mierea li-se poate da numai seara și ceea-ce n'ar căra-o până dimineața în faguri, se ia și li-se dă în seara

următoare. Umblând cu miere în această lună stupii se pot învăța ușor la răpire.

De aceea stuparul se bage bine de seamă nu cumva se rămână picături de miere în jurul coșnițelor, pe poliță sau în alt loc prin stupină.

În coșnițele mobile pui și albinele tinere se dau astfel, că dintr'un stup de frunte scoatem un fagur cu pui astupați și împreună cu albinele de pe el, îl punem în stupul cel nevoiaș. Alt fagur cu pui astupați și cu albine se ia din alt stup de frunte. Lucrul acesta se poate repeta, firește luând faguri din alți stupi.

În coșnițele de rind se pot ajuta roi slabi, măturând albine tinere de pe fagurii cu pui acoperiți din coșnițele mobile. Măturatul se face pe poliță în partea dindărăt a coșniței, ridicându-se aceasta puțin ca se poată intra albinele.

PARTEA ECONOMICĂ.

Căratul și adăpostirea bucatelor.

Fiind bucatele uscate și timpul frumos, ele trebuiesc cărate și așezate la adăpost. Căratul trebuie să se facă în grabă, pentru-că nime nu poate ști, cum va fi zina de mâne. Spre acest sfârșit, cum s'a mai zis și la alt loc, trebuiesc făcute toate pregătirile de lipsă: cu privire la oameni, animale de tras, cară și alte unelte; apoi întocmirea locurilor pentru stoguri, jirezi sau șuri ș. c. l., unde să fie scutite de ploaie, de animale, de furt și încât se poate, chiar și de foc. Mai bine își adăpostesc bucatele cei-ce au șuri sau alte întocmiri cu coperiș.

În lipsa acestora bucatele se pun afară în stoguri, clăi, jirezi ș. a. Spre acest sfârșit se caută un loc mai ridicat și scutit de apă în timp de ploaie. Dar' singur locul svântat nu e de ajuns, ci de-

cucuruzul să fie săpat a doua-oară. Plivim viile, dar' nu pe timp prea cald, ca să nu se împedece în creștere. Oculăm pomișorii cei sălbatici. De e secetă udăm livezile. În păduri curățim șanțurile sau săpăm altele noue.

De-ale vremii.

Căldura mare din Iulie însemnează an bun. Dacă paianjenul își rupe pânza în două, va ploua. Dacă luna plină are curte la ameazi și răsărit, urmează timp senin, statornic. Mușinoaiile de furnici mari, ridicate ca de obicei, vestesc iarnă grea.

Stupăritul în Iulie.

În această lună stupii ar fi să nu mai roiască; cum însă în coșnițele de nuiele stuparul nu poate face mult folos de luminile științei, mulți stupi roiesc până într'un târziu. Numai cât roi din Iulie n'aduc nici un folos; ei necum se poată aduna ceva pentru om dar' nici pe

Nouele dări de consum.

(După alcool, bere și zahăr).

La timpul seu s'a vestit prin foi, că parlamentul ungar se ocupă cu un nou proiect de lege pentru dările de consum după alcool, bere și zahăr.

Știrea aceasta a pus pe gânduri aproape pe toți cetățenii Ungariei, de vreme-ce fiind alcoolul, berea și zahărul articoli de consum zilnic indispensabili, ori-ce urcare a dărei impusă pentru acești articoli ar influența în un mod simțit asupra relațiilor de traiu și de altfel destul de anevoioase.

Anunțăm acum, că proiectul din vorbă nu are de scop introducerea de noue dări, fără dispune numai introducerea unui nou sistem pentru dările de consum.

Astfel noul proiect de lege *nu schimbă întru nimic suma originală a dărilor* — acestea rămân în vechea lor mărime — *schimbă însă modul și sistemul de conscriere și manipulare a dărilor de consum.*

Pentru-ca să înțelegam pe deplin aceste schimbări, e de lipsă ca mai întâiu să cunoaștem sistemul practisat până acum. Acest sistem îl schițăm în următoarele:

După articolii de consum amintiți, se plătesc două feluri de dări: dare de producție și dare de consumație. Astfel pentru alcool (spirt) d. e. a plătit fabricantul dare de producție. În circulație apoi, consumătorii au plătit dare de consum direct sau indirect prin arândatorii de regale de pe teritoriu, unde s'a consumat alcoolul.

Acest sistem este destul de complicat, cu deosebire prin faptul, că în cele mai multe cazuri alcoolul, berea și zahărul nu se consumă în ținutul unde se produc, și în chipul acesta Ungaria, ca țeară producătoare, de multe-ori a fost lipsită de darea de consum, în urma exportului numiților articoli.

Noul proiect de lege vrea să sisteze această anomalie și astfel dispune, ca în viitor *atât darea de producție, cât și darea de consumație după alcool, bere și zahăr, să o plătească direct fabricanții*; prin urmare în viitor se va sistă exarândarea regalelor.

Publicul consumător dar' nu va fi însărcinat cu nouă dări și alcoolul, berea și zahărul vor rămâne tot cu vechiul lor preț. Profit din acest nou sistem al dărilor numai statul va realiza, în urma simplificării manipulației și în urma cruțării puterilor de muncă.

Pe de altă parte apoi nici fabricanții nu vor fi îngreunați, de vreme-ce ei vor încassa dela consumători datoriile ce le impune statul.

O explicație mai populară s'ar putea da, dacă tălmăcim pilda următoare: astăzi cumpărăm în prăvălie o măsură de rachiu cu 20 cr. Neguțătorul a cumpărat dela fabricant această măsură de rachiu cu 12 cr.; a plătit însă 6 cr. dare de consum și apoi 2 cr. vrea să profite și el. În viitor neguțătorul va cumpăra dela fabricant aceeași măsură de rachiu cu 18 cr. — și nu va mai plăti nici o dare de consum. Noi vom cumpăra tot cu 20 cr. aceeași măsură. Astfel noi dăm același preț pentru măsura de rachiu și neguțătorul profită asemenea tot 2 cr.

Dacă dispozițiile noului proiect s'ar mângina numai la atât, ar fi cum ar fi — dar' necazul e că acum se naște întrebarea, că ce fac orașele și comunele care au drept de exarândarea regalelor, căci prin noul proiect

li-se ia acest drept și astfel li-se scurtează un izvor de venit.

Ministrul de finanțe a rezolvat această întrebare prin enunția, că statul va împărți ajutoare corăspunzătoare tuturor orașelor și comunelor care sunt scurtate în venitele lor prin sistarea exarândării regalelor. Ajutorul acesta se va distribui în proporția venitului mediu realizat în ultimii ani, după arândurile de regale.

Ce vor face însă singuraticii arândatori de regale, după-ce prin proiect li-se ia dreptul de a mai lua în arândă încassarea dărilor de consum?

În sensul legii și conform contractelor de exarândare, 1 Septemvrie a. c. ar fi termenul de abdicere îndreptățit. Ministrul în „umanitatea“ lui a enunțat, că e aplicat a prolongi termenul de abdicere, până la finea anului.

Stim, că cei mai mulți arândatori de regale sunt Jidani — a lor existență nu e periclitată, căci dela „zdrențari“ până la „bancheri“ le deschide calea caracterul și aplicațiile lor flexibile — cu toate aceste nu trebuie trecut cu vederea, că prin noul proiect ceata „maritorilor de foame“, ceata proletarilor, se va înmulți încă cu vre-o câteva mii de „cetățeni“. Relevăm acest fapt, pentru-ca încă-odată să aducem tristul argument, că actualul sistem de cârmuire și actualul parlament maghiar, nu e capabil să aducă o singură lege, care să mulțumească pe toți cetățenii Ungariei și să satisfacă barem legitimele lor așteptări ale acestora.

Vasile C. Osvadă.

Asigurările de viață.

(Urmare).

„Ce e drept, asigurarea de viață costă bani și dacă am ave garanța în șerpar, că trăim 80 ani, atunci mai departe am ajunge dacă am păstra primele, ce le-am da pentru o asigurare de viață. Însă cine are această garanță! cine o poate da? Cine poate zice astăzi: Eu sunt tiner și tare, în toată viața mea nu am fost bolnav, mama și tata au trăit până la adâncii bătrânețe, deasemenea moșul și strămoșul, totuși nu se poate basa pe aceea, că el va ajunge ziua de mâne. Toate aceste stări favorabile nu au decât acea valoare, că ori-ce societate de asigurare bucuroș te primește între asigurați.

„Chiar pentru-că ești sănătos și tare și pentru-că te tragi din părinți sănătoși, pentru-că nu ai fost nici-odată bolnav, asigură-te! Deja mâne sau poimâne poți deveni un om bolnav, neputincios, care bucuroș ai intra în o societate de asigurare spre a griji de familie; dar' atunci ori-ce societate solidă te va respinge“.

Notarul luă cuvântul și zise: „S'ar pute ajunge la același scop și pe altă cale. Să punem regulat numai tot atâția bani la o cassă de economie sau să-i dăm cuiva cu dobândă“.

„Foarte bine, faceți-o“, zise inspectorul. „A pune bani la cassa de econo-

mie în adevăr că e frumos și bine, dar' trebuie să pui regulat și timp îndelungat spre a forma un capital oare-care. Cine crede că prin depunerea regulată de economie și-ar pute asigura același capital, se află în rătăcire; căci mai întâiu, fără o indemnare oare-care, se nu zic sllă, nu prea să depune regulat la cassa de economie, și afară de aceea nici nu se poate ajunge în modul acesta aceea-ce s'ar pute ajunge prin asigurarea de viață. Toți cred a păstra cu timpul, ca la moartea lor se rămână ceva pentru familie. Cine într'adevăr depune regulat la cassa de economie, totuși nu poate cruța decât numai cât timp trăește. — Cum se face atunci, când moartea vine pe neașteptate și te smulge în floarea vieții? Atunci puțin s'a putat pune la o parte. Ești însă asigurat, atunci familia în ori-ce cas primește capitalul asigurat, aci nu se întreabă cât timp s'a plătit. Așadar' ești asigurat pentru toate casurile. Prin urmare nu se poate zice: „Cu cassa de economie păstrez atâta cât pot păstra“, căci a putea de multe ori să intrerupe. Cu atât mai mult putem zice: „Cu asigurarea pe viață păstrez atât cât voesc să păstrez; aici ajung ceea-ce am dorit“.

Păstrarea, se știe, că încă nu e un lucru tocmai ușor, mai cu seamă dacă venitele sunt mici, și mulți după o scurtă încercare o lasă uitărei, pentru-că poate în acel moment fi vine greu a duce la cassa de păstrare ultimile parale. Dacă te-ai lăsat odată de-a mai depune la cassa de păstrare, atunci anevoe te mai poți întoarce, chiar și când îți prisosesc ceva parale. La o asigurare de viață e altcum, prima trebuie plătită; ești oare-cum constrins la o păstrare.

Încercările sunt multe, când banii depuși la cassa de economie sunt luați (scoși). Cât de des nu lipsesc banii? Îndată se scoate dela cassa de economie cu buna intențiune de a-i depune la cea dintăiu ocaziune. Adese-ori intențiunea propusă se dă uitărei. De câte-ori nu este omul sedus a scoate capitalul depus spre a-l viri în pământ, adecă a cumpăra pământ.

De aici putem vedea, că societățile de asigurare pe viață încă sunt un fel de casse de economii, cari au însă față de adevăratele casse de economii următoarele preferențe (prerogative):

1. Asiguratul este silit a plăti depuneri regulate.

2. Depunerile nu se pot scoate pentru ori-ce scop.

3. Asiguratul, respective urmașii lui primesc un capital statorit de mai nainte, chiar dacă asiguratul ar muri după prima plătire de patru luni. (Va urma).

Sfaturi economice.

Verul.

Verul este mai acomodat pentru a prăsi porcii mulți și puternici în anul al doilea și al treilea al vieții. Acela se nu fie nici prea iute, nici prea trândov, pentru-că astfel de animale nu arare-ori au slabă putere productivă. Când scroafii 'i-se face de verit, se aduce verul și se lasă câțva timp într'un loc cu ea, dacă nu cumva porcii ar fi întrerupt împreună cu verul în curte sau la pășune. Ziua veritului trebuie însemnată, pentru-ca să se poată ști hotărît timpul fătului, care se întimplă dela 110—123 zile.

Cum se îndeplinește tunsul de vară al pomilor tineri?

De pe la mijlocul lui Iunie până câtră sfârșit se rêtează virfurile surceilor crescuți în acest an, mai întâiu dela cei mai lungi și după aceea dela cei mai scurți și mai tineri. Prin aceasta sucii se mână în ochii mai din jos ai surceilor și-i împuterește, pe când dacă nu s'ar face astfel, ochii din jos rămân slăbiți, întărindu-se cei din sus, cari tot trebuie tăiați în primăvara viitoare, și aceasta, de sine se pricepe, e în paguba pomișorului.

Udarea și umbrirea florilor.

Pentru iubitorii florilor lucrul de căpetenie în Iunie este udatul și umbrirea. Florilor cari au dus lipsă mare de apă, nu le e de ajuns numai singur udatul; pentru-că apa se strecură prin pământ fără a-l umezi îndeajuns. Pentru aceea vasele cu flori, în cari pământul s'a uscat din seamă afară, trebuie ținute în apă mai multe ciasuri de-arindul. Pământul din câmp are lipsă și de 24 ciasuri de ploaie, ca să se sature îndeajuns. Atâta se pot ține fără grije și florile în apă. Spre stricare nu le e la nici o întemplantare.

Din traista cu povețele.

— Răspunsuri. —

R. I. în Sighet. Ca să poată fi primit băiatul d-tele la cursul economic din Sibiu ar trebui să aibă 17 ani, școala populară absolvată cu succes și să fie din comitatul Sibiuului, ori cel puțin așezat aici de un timp oare-care.

Despărțenie, ab. nr. 1190. Cele pomenite nu constituie motiv legal de despărțenie. Poate-că ai venit la fel, dacă soția ar părăsi timp de un an bărbatul, ceea-ce ar fi motiv de-a porni lucrul. Altcum te-ai băga în spese zădarnice.

Tr. I. în Pustiniș. Concurs poate escrie numai comitetul parochial. Despre escriere trebuie să se iee potocol. Dacă s'a purces ilegal, recurezi la oficiul protopresbiteral, resp. la consistorul diecesan.

Abonentului P. S. în M. Nr. 1388. Mierea se poate vinde cu un preț mai corespunzător în piața cea mai deaproape; împrejurare, care-i convine mai bine și vânzătorului. Pe la persoane private își caută locuri

potrivite însuși cel interesat. O plătesc mai bine ca Jidani: turtarii, apotecarii ș. a. În posturi o cumpără și poporul. Deci trebuie rezervată și pentru aceste timpuri. Adresează-te ungurește sau nemțește la: *Kühne Ferencz, Budapest, I. ker., Attila-utca 151 sz.,* care încă cumpără miere și ceară și dela care îți poți procura și ori-ce unelte și mașini de stupărit.

Știri economice.

Pentru scăderea dărei de pământ. S'a pornit o mișcare vie, pentru-ca să exopereze dela dietă scăderea dărei de pământ care e atât de grea și de nesuportat, pentru miserii economi. Până acum petițiile alor sute de comune, au intrat la dietă, cerând scăderea dărei.

Crucerii scoși din circulație. Cu 1 Iunie acesteia, crucerii sunt scoși din circulație și în locul lor pășesc filerii. Până în 31 Decembrie se mai pot înșchimba la percepătorii, după care nu mai au valoare.

Calea ferată dintre Lugoj și Gataia, care este sfârșită, va fi deschisă și dată în curând circulației. Percurgerea din deregătorie a liniei se va face la 21 Iulie c.

Secerișul s'a început în mai multe părți, cu deosebire prin Bănat și Șesul-Ungariei. În Ardeal încă nu sunt coapte holdele. Estă unele știri:

Din *Bichiș* se scrie, că secerișul e în curgere. În urma vremilor viforoase bucatele au cam suferit. Se crede, că va da de jugăr: grâul 6—7 măji metrice, sęcara 5—6, orzul 7 și ovșul 7—9 măji metrice.

În *Arad* și jur asemenea e secerișul în curgere. Grâul și sęcara dau roadă mijlocie, ovșul e foarte bun.

În *Voivodeni* (Teara-Oltului) timpul e foarte priincios și bucatele sunt bune. Dacă vremea va ține caldă, sęcara va pute fi secerată în curând.

Din *Sęcuișe* (Sepși-S.-Georgiu) se scrie, că bucatele sunt bune și vremea e priincioasă. Rugina a stricat cu deosebire orzului. Cucuruzele și crampenele sunt frumoase. Negoișul de bucate e slab.

Teara-Noastră.

Descrierea Ardealului spre mează-noapte dela Murăș de
Silvesru Moldovan.

Mluha și Valea-Ponorului.

(Urmare).

Astfel pe la anul 1830 a încercat un profesor din străinătate să treacă pe plute de-alungul peșterii, dar' n'a isbutit, cum n'a isbutit nimenea până acum. Causa este, că părăul în adâncimile dealului formează încovieturi, cascade, bulboace și veltori amenințătoare, cari ne fac imposibilă trecerea. Zuzetul vulturilor și al căderilor de apă se aude puternic din întunecimea oarbă, dacă pătrundem puțin în lăuntru la ori-care gură a peșterii. La lumina făclilor se poate vedea, cu deosebire la capătul din jos, că cavitatea se întinde în fel de golfuri când mai mici, când mai mari, cari se perd în tainica întunecime. Poporul crede, că peștera e foarte mare. El povestește că în vremile din bătrâni s'a rătăcit odată aici o scroafă cu porci. Nimenea n'a știut ce s'a ales de ea, gândea că a înghițit-o pământul, cum aieva a și fost. Dar' la câțiva ani, — așa spun oamenii — numai

eată că scroafa a eșit la iveală, însoțită de o mare cireadă de porci, cari s'au prăsit în adâncimile peșterii, nutrindu-se cu pești.

Peștera sau cavitatea formată de valea Ponorului și de alte ape suterane, este un fenomen interesant, pe care îl putem pune alături de peștera formată și străbătută de riul Poic din Carniolia. El ne înfățosează un frumos cas de ablație (spălăcire) și eroziune al apelor în regiunea stâncilor de calc; ne arată modul formațiunei *cheilor*, în care Ardealul este atât de bogat. Apele suterane cu timpul vor spălăci și crepa stâncile în de așa, încât muntele sub propria sa povară se va prăbuși, formându-se o nouă și uriașă cheie. Acesta este procesul de formațiune al cheilor și crepăturilor noastre, percurse de obicei de câte un părău, care mai nainte avea curs suteran, asemenea vălei Ponorului. E probabil, că cu vremea se se formeze și aici o cheie, o vrednică păreche a Cheii-Turzei, a cărei stânci uriașe vor stoarce admirațiunea urmașilor nostri.

La eșirea din peșteră a vălei Ponorului dăm earăși de o regiune frumoasă. La gura peșterii se înalță, ca o sentinelă, o stâncă singularică, ear' mai în jos pe vale se află iazuri și mori, cari dau un aspect pitoresc regiunii. Dela gura peșterii în jos valea, care pe aici se numește *valea Morilor*, are o cădere piezișe și după un curs de 6 chlm. se varsă în Arieș, lângă Sălciva-de-jos.

Sălcivele.

Dacă dela Baia străbatem prin munții, ce se înalță spre meazăzi și trecem pe la Colțu-Cioranului și Metercu, apoi apucăm dela Mluha pe valea Ponorului și după-ce ea se vîră pe sub munte, noi trecem peste Dealul-Muncelului și Runcu și coborînd în vale, o urmărim până la împreunarea ei cu Arieșul — ne aflăm la Sălciva-de-jos, unde am sosit făcînd un mare ocol. Venind însă de-a dreptul pe drumul de țeară dela Baia la Sălciva, vom da în calea noastră de alte rarități și frumseți naturale.

Dela Baia la vale, pe la comunele Sartaș și Brăzești regiunea e împodobită cu mai multe piscuri de formă conică (țuguiete), între cari cel mai frumos este Bulzul-Sartașului. În apropiere de Sălciva-de-sus trecem preste *Părăul de granate*, care vine din stînga și se varsă în Arieș. El este un părău perenic, adecă numai în timp ploios are apă, alvia lui însă este interesantă. Ea este alcătuită de schisturi silicioase cu granate, adesea de mărimea nucilor, așa că laturile ei strălucesc în razele soarelui și par a fi cupțuite cu argint. Fridwalsky, un scriitor ardelean a construit în secolul trecut din granate de aici un crucifix mare și 'l-a făcut cadou împărătesei Maria Teresia. Dela Părăul de granate în scurt timp sosim la *Sălcive*, cari sunt două cu acest nume: Sălciva-de-sus și de jos, și amîndouă ne cad în cale. Ele sunt așezate în o regiune pitorescă. Valea-Arieșului se lărgește și ne înfățosează o panoramă frumoasă. Spre apus și meazăzi se grupează piscurile și coastele de munți, acoperite cu țarine și livezi, cari se extind printre rariștea de stejari și fagi. Pe la poalele acestora șerpuește în un mare semicerc Arieșul, dela care calea se desparte, trecînd pe lângă înălțimile dela meazănoapte prin centrul Sălcivelor, ear' spre răsărit se înalță de-a lungul văii păreți puternici de stâncă, pleșuvi, găuriți și brezdați de apa țorenților. Acești păreți de stâncă se continuă pe vale în jos până în mare depărtare, oferindu-ne o priveliște frumoasă și impunătoare. Ei sunt coastele munților Bedeleului întoarse spre valea Arieșului.

Locuitorii ambelor Sălcive sînt în număr de 2530, toți Români, afară de câteva familii iudevești. Peste tot satele de pe Arieș sînt curat românești și numai ici-colea se află câte un Iidan. Mai mulți sînt în Sălcive, unde se ocupă cu negoțul mărunt. În timpul mai noi au început și Românii a deschide pe sate prăvălii, dar ocupațiunea mai de frunte a lor este economia de câmp și de vite, atît în Sălcive, cît și mai în jos pe Arieș și pe văile laterale.

Dela Sălciva la Vidolm.

Dinjos de Sălciva drumul de țeară se apropie de Arieș și urmează mai departe pe malul stîng încovoiațiurile rîului. Regiunea devine tot mai romantică. Valea pe alocurea este atît de îngustă, încît abia rîul și calea au loc printre coastele și stîncile împrejmuitoare; aceasta din urmă e în multe locuri făcută pe ieșături de peatră și e scutită cu ziduri contra valurilor apei.

Pe unde locul e mai deschis, dăm în calea noastră de câteva săticele, cum sînt în dreapta *Sub Peatra* numit și *Oncășești*, apoi ceva mai jos *Lăturenii*, cunoscut de popor și sub numirea de *Valea-Largă*, cari ambele sînt așezate la poalele muntelui Ponor. Mai în jos, la 7 chlm. dela Sălciva se varsă în Arieș, pe laturea stîngă, *valea Poșgii*, pe care în sus sînt așezate comunele *Poșaga* de jos și de sus, cu crîngurile lor. Aceste sate însă de pe malul Arieșului nu se ved; numai casarma gendarmilor dela *Poșaga* de jos se zărește, fiind așezată aproape de gura vălei. Mai în jos pe malul drept al Arieșului dăm de mica comună *Lunca*, ear' în stînga se deschide *valea Ocolîșului*, în care se află comuna cu asemenea numire. De aici nu peste mult sosim la *Vidolm*, așezat pe malul drept al rîului, ear' ceva mai în jos dăm de *valea Ocolîșului*, ce se deschide la stînga.

Pe aceasta întindere (în lungime de 21—22 chlm.) valea Arieșului ne prezintă una dintre cele mai romantice regiuni de pe malurile sale. De ambele laturi se înalță coaste și stînci puternice, cari strîmtoresc alvia rîului și au silit apa să și croiască calea cu mari încovoiațiuni. Înălțimile sînt parte acoperite cu frumoase păduri, cari prin multe locuri coboară pînă jos în undele cristaline ale rîului, formînd niște uriași părăși de vie verzură, parte sînt goale și pleșuve, brăzdate de puhoai și avînd forme cînd frumoase și pitorești, cînd bizare. La fiecare pas, la fiecare cotitură ne vin în cale păduri și stînci uriașe, pe laturele cărora părăiele formează căderi de apă; în toate părțile frumuseți sîlbatică, printre cari jos în vale dăm ici-colea de sătulețe, grupe de case și birturi (hanuri). Aceste din urmă sînt stațiunile obișnuite ale călătorilor.

Eată cum descrie regiunea aceasta neamțul *Bergner*, care a călătorit pe vale în sus:

„Ținutul are un caracter într'adevăr romantic, grandios și cu timbru de sîlbăcie. În dreapta și în stînga se înalță stînci prăpăstioase, adese de formele cele mai ciudate și în o golătate dură, care are aproape efect respingător. Une-ori ele stau pedecă în drum, care mereu urcă și coboară în valea sîlbaticului rîu. În unele locuri calea este aproape nepracticabilă, fiind stricată de torenții de ploaie și de apele de munte. Ni-se prezentează nouă crepături de stînci, munții devin tot mai înalți și mai grotesti, regiunea e tot mai singuratică. Din cînd în cînd trecem pe lângă câte un sat românesc, ale cărui căscioare sînt încunjurate de livezi îngrădite și de cucuruzăștini. În cale întîlnim câteva țărane bătrîne, toate cu furca în brâu. Apoi rămănem earăși singuri cu părășii de stînci, cu rîul și cu munții acoperiți cu păduri.

(Va urma).

CRONICĂ.

„Foaia Poporului“ a fost amenințată cu sistare imediată, dacă nu depune la poliție suma de 187 fl., cari i-se cer pe nedreptul, pentru niște vechi spese de proces ale dlor Ioan Russu-Șirianu și Ioan Popa Necșa.

Administrația a cedat forței și a plătit suma, cu reserva expresă de a lua măsuri contra nedreptății.

Chiar și oameni oficioși s'au exprimat, că jefuirea aceasta legalizată e revoltătoare.

Noti advocați români. Domnul Dr. Casiu Maniu, din Cluj, ne avisează că a deschis cancelarie advocațională în Cluj, — piața Széchenyi nr. 7, parter. Distinsul tînr pe lângă cauzele obișnuite, primăște cu plăcere cauze de drept, ce sînt a se rezolvi în străinătate, ceea-ce poate face cu atît mai ușor, că și-a însușit toate limbile culte din Europa și are numeroase legături în străinătate.

— Din *Murș-Ludoș* primim asemenea avis, că dl Dr. Iuliu Popescu, a deschis acolo cancelaria sa advocațională.

Recomandăm pe tinerii advocați români publicului românesc. Ar fi timpul ca advocații neromâni, să nu mai fie încredințați cu afaceri de drept de ale Românilor.

Atentatul în contra Monarchului. Atentatul în contra Monarchului nostru, a făcut mai mult șvon prin presă, decît ar fi meritat, căci proprie nici nu e vorbă de un atentat ce s'ar fi plănuit acum. El a fost plănuit înainte de aceasta cu vre-o 4 luni, dar' a fost descoperit de poliție, trei socialiști unguri, încă atunci au fost arestați. În decursul pertractării ce s'a ținut acum, acușaii au mărturisit, că au proiectat un atentat cu bomba asupra Monarchului din cauză, că nu poartă grije poporului, ci îl dă pe mîna ministrilor cari îl asupresc. Cercetarea în contra acestor socialiști decurge încă.

Adunarea „Asociațiunii“ în Beiuș. Comitetul central al „Asociațiunii“ ședința sa de ieri a hotărît convocarea adunării generale la Beiuș pe 27 Aug. n.

Școli de stat în comitatul Maramureșului. Foile ungurești aduc știria, că în comitatul Maramureșului, în părțile locuite de Ruteni și de Români, ministrul Wlassics a dispus ridicarea alor 21 școli de stat. Edificarea lor s'a și început. Ziarele ungurești în cinismul lor, merg atît de departe, cît își spun pe față bucuria, că „se va propaga maghiarisarea și în acest comitat valah“. O nouă dovadă, că școlile de stat nu sînt școli adevărate, propagatoare de cultură, ci — fabrici de maghiarisare.

Visita Regelui Carol la Petersburg. Ziarele publică interesante amănunte cu privire la voiajul M. S. Regelui Carol la Petersburg. Regele va sosi la 27 Iulie st. n. în capitala Rusiei, unde va descinde la palatul Peterhof. Visita

Regelui Carol va fi de 4 zile, dintre cari una va fi destinată pentru primirea corpului diplomatic și pentru vizitarea orașului. La plecarea din Petersburg Regele își va continua drumul spre Varșovia, unde este plănuită o ședere de o zi. Întoarcerea în țeară se va face prin Moscva și Kiev. La Moscva Regele va sta două zile și la Kiev o zi. Regele în călătoria sa nu va fi însoțit și de Maiestatea Sa Regina, ci numai de principele moștenitor.

Reuniune de cîntări în Bistrița.

Ni-se scrie: Cu inimă plină de bucurie venim a vă anunța, că reuniunea română de cîntări din Bistrița, care în timpul din urmă era aproape de apunere, în luna Iunie a. c. la insistența și îndemnul domnilor Gregorie Radu, pădurar și Traian Brătescu, dirigental reuniunii, s'a înmulțit cu următorii tineri meseriași români, care toți au pășit în reuniunea noastră ca membri activi și își plătesc taxa lunară regulat, acestia sînt: Vasile Pop, calfă de cojocar; Luca Pintican, c. păpuțar; Macedon Cordovan, c. tinicher; Leon Popp, c. cojocar; Victor Radu, c. croitor; Aurel Simborean, c. ferar; Ioan Fântăna, c. curelar; Ioan Borcea, c. curelar; Ioan Călcean, c. păpuțar; George Dănilă, c. cibotar; Petru Gindean, c. cibotar; Nicolae Ungur, c. păpuțar; Ioan Gârbovan, c. măsar; Ignat Engles, c. cojocar; George Naste, c. cojocar; George Făgărășan, c. cojocar; Ioan Avram, c. croitor și domnișoarele: Aurelia și Maria Titon, Florica Iuga, Maria și Ana Murășan și Veronica Radu, toate cusătorese, respective croitoare. În urma acestei îmbucurătoare fapte, care numai spre lauda tinerilor meseriași români poate servi, ar fi de dorit că toți acei meseriași români, atît calfe cît și măiestri de sine stătători, precum și fruntași inteligenți din Bistrița, care încă n'au pășit ca membri în reuniunea noastră, dacă nu ca membri activi, barem ca membri ajutători, să între în această unică reuniune română din Bistrița, pentru-că numai dacă vom merge mîna în mîna și vom pune umăr la umăr, vom pute și noi ține pași cu concetățenii noștri sași și maghiari cari, deja de mult dispun de cele mai populate reuniuni și coruri vocale.

Din cercurile „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“, primim următoarele: Laudabilei hotărîri a comitetului nostru de a se ține în fiecare lună câte o ședință literară, se satisface mereu și din ce în ce cu rezultat mai mulțumitor. Astfel la ședința literară a 3-a, ce s'a ținut în una din serile trecute, sub conducerea presidentului dl V. Tordășianu, cu bucurie constat, că la aceste ședințe se angajează și d-șoare, membre ale corului Reuniunii. Prima între aceste este ze-loasa coristă, d-șoara Elena Baciu, care a declamat fără eroare și cu mult patos lungă poezie „Poneș Ourcanul“ de Vasile Alexandri și „Scara“ de G. Coșbuc. D-șoarei Baciu i-a urmat discursul harnicului măiestru măsar a dlui Emil Petruș, din breasla mășăritului. D-na expunînd fașele vieții sale de școlar, învățăcel și sodal, ne-a arătat cum silit a fost, ca prin experiență proprie să aște, în care dintre atelierele de el căutate, s'ar pute perfecționa mai mult. După câteva luni petrecute ca calfă în Sibiu, Cluj, prin România, s'a dus în München, de aici în Zürich, Paris etc., ear' mai în urmă s'a reîntors earăși la München, unde mășăritul a ajuns la cel mai înalt

grad al perfecțiunii, de oare-ce aici se lucrează mai frumos, mai artistic. Cu cunoștințele aici câștigate s'a stabilit în Sibiu, unde dela început a atras asupra lucrărilor de el săvârșite atențiunea publicului străin și român. Între altele dl Petruț spre mulțumirea mușterilor sei face toate lucrările din măsură ale institutului de credit și economii „Albina”, ale seminarului „Andreian” etc. etc. Cu timpul e speranță, ca dl Petruț să se măsoare și în cele materiale cu atelierile colegilor sei sași din Sibiu. Discursului dlui Petruț i-a urmat declamațiunea corectă a poeziei „Sub patrafir” de G. Coșbuc pria dl George Mocean, sod. tipograf. Continuând dl Mocean a mai declama, d-sa se va dovedi de bun declamator. Zelosul notar al Reuniunii, dl George Poponea, sod. tipograf, a încheiat programul acestei ședințe prin cetirea cu pricepere și cu perfectă corectitate, a piesei pline de învățături „Pădurea miseriei” și „Pe scările tribunalului”. Ședința a fost cercetată de un număr însemnat de membri: măiestri, sodali, doamne și d-șoare, cari s'au despărțit deplin mulțumiți de cele auzite. Precum aflu, la ședința proximă membrul Reuniunii dl Ioan Moldovan, sodal lăcătar, aplicat la stabilimentul electric de aici, va vorbi despre cele mai neapărate cunoștințe ce trebuie să le aibă fiecare despre electricitate; sodalul franzelar dl Mihail Simoneti va declama, ear' cu cetirea de bucăți alese s'a angajat dl Ioan Bologna, sodal păpuțar. *Prietenul măiestrilor.*

În amintirea lui Șaguna. Din Ciresa ni-se scriu următoarele: Precum în toate bisericile gr.-or. așa și la noi în 14 Iunie s'a ținut parastas pentru marele nostru metropolit Andreiu Șaguna. O adevărată sărbătoare a fost pentru comuna noastră această zi căci, creștinii îmbrăcați în haine de sărbătoare cu mic cu mare au venit la sf. biserică, arătând prin aceasta cât de iubit și onorat este în fața lor neuitatul Metropolit.

Pentru reușita acestei sărbări toată cinstea este a tinărului și iubitului nostru preot Ioan Grozăvescu, carele la toate sărbătorile prin vocea plăcută ne-a făcut bucurie, astăzi însă ne-au dovedit pe deplin, că de ceea-ce se apucă, numai cu inima adevăratului păstor lucrează, căci, știind că este a se sărba ziua Marelui Metropolit încă cu zile înainte s'a apucat de pregătiri. În 14 Iunie după sf. liturgie se încep parastasele, la care cântările fură cântate de câțiva tineri pregătiți anume prin domnul preot și care cântară cu o precizie de toată lauda. A urmat predica, descriindu-se cu de-amăruntul viața metropolitului Șaguna și arătând meritele lui față cu biserică și națiunea. Această predică atât de bine întocmită a stors lacrimi din ochii tuturor celor de față.

La sfârșit părintele Grozăvescu împărți numeroase cărți despre biografia lui Șaguna. În aceste cărți am putut vedea portretul neuitatului Metropolit, pe care deși cu lacrimi în ochi pentru-că l-am pierdut, totuși cu multă dragoste l-am privit. *Un creștin.*

Un ostaș de al lui Napoleon. În zilele trecute a murit la Paris un anumit Victor Baillon în etate de 105 ani. El a făcut parte dintre luptătorii lui Napoleon. După lupta dela Waterloo, medicii l-au trimis din oaste pe motivul, că suferă de tuberculosă. Și cu toate acestea a trăit 105 ani, ear' medicii cari l-au declarat de tuberculos, au murit cu mult înaintea lui.

Concertul din Ocna. Dum., în 10 Iulie n. un grup de pedagogi din seminarul „Andreian”, au aranjat în salonul de lectură al băilor din Ocna-Sibiului un concert, care a reușit foarte bine. Mult haz a făcut anecdota „Țiganul și șeava” de Speranță, care a fost cu pricepere declamată de unul dintre domni coriști. Public a fost mult și ales, mai cu seamă străini, aflători la băile de acolo. Dintre Ogneri, afară de domni preoți și câțiva inteligenți, n'au luat parte mai nimeni, pe când n'ar fi stricat dacă ar fi fost îndemnat poporul să iee parte, mai cu seamă că înșiși au un cor de plugari, și dela astfel de producții numai foloase ar fi putut trage. După producțiune a urmat joc și voce bună până dimineața.

Ploi și furtuni în comitatul Făgărașului. În zilele acestea ploi torențiale s'au descărcat asupra mai multor comune din comitatul Făgărașului. În urma acestora, apa O'ului a crescut de a eșit din albie. Pământurile și sămănăturile de pe țermuri sunt acoperite cu apă. Pagubele suferite de unii oameni sunt foarte mari.

Turcii și Ungurii. Foile ungurești cu o nespasă bucurie înregistrează știrea, că un ziar turcesc „Mechiverat” aduce elegii Ungurilor. Și-a găsit sacul petecul.

Nenorocire grozavă. O grozavă nenorocire s'a întâmplat pe Oceanul atlantic. Vaporul *Bourgogne*, proprietatea societății franceze de navigare „Compagnie Générale Transatlantique” se întorcea din New-York spre casă. Pe vapor călătoriau 131 de persoane aristocrate, între cari 72 femei, 125 de persoane din clasa mijlocie, 295 de persoane pe bord, și personalul vaporului 295 de bărbați. În noaptea spre 5 l. c. fiind o grozavă întunecime, aproape de Halifax, vaporul s'a ciocnit cu un alt vapor englez „Cromartyshire”. „Bourgogne” s'a cufundat imediat. 600 de persoane împreună cu căpitanul vaporului au pierit în valuri. Abia au putut fi mântuite 200 de persoane. Vestea grozavei nenorociri a produs pretutindenea regrete adânci. Președintele Faure și-a exprimat telegrafic regretul societății de navigare, care și-a pierdut unul din vapoarele cele mai frumoase. Ancheta în contra vaporului englez, pricinitorul catastrofei, s'a început.

Pentru meseriași sau neguțetori. Un cetitor al foii noastre vestește următoarele: Am doi copilași, unul de 11, celalalt de 7 ani, amândoi sunt instruiți foarte bine în cetit și scris, cel de 11 ani scrie și cetește și ungurește, amândoi sunt băieți blânzi, crescuți în curățenie și în frica lui D-zeu, eu ca om sărac, neputând a-i da la școală, decât numai în comună, aș voi să-i dau la cineva ori la vre-o neguțetorie, ori la vre-o măiestrie, dacă s'ar afla vre-o familie cinstită. Cei-ce ar voi aceasta să se adreseze la redacțiunea Foii Poporului, unde îmi pot afla adresa. *„Minerul”.*

Potop în Cetatea-de-baltă. Din Cetatea-de-baltă ni-se scrie, că în 7 l. c. o furtună grozavă s'a descărcat asupra comunei Cetatea-de-baltă și a altor comune din jur. La început un vihor cumplit a culcat holdele

la pământ și a rupt cucuruzul din rădăcină. După aceea o grindină înfricoșată de mărimea nucilor, împreună cu o ploaie torențială a zdrobit totul. A fost o adevărată rupere de nori. Drumurile sunt acoperite de apă, comunicațiunea e întreruptă. Toate sămănăturile sunt sub apă. Fânurile apucate în brazdele-a dus apa, ear' la cele adunate în câpțe numai vîrfurile li-se mai ved. Miseria bieților oameni după un an rău cum a fost și anul trecut, e de nedescris. Darna e nespus de mare și se va pute constata numai după încetarea potopului.

10 oameni trăsniți. Peste hotarul comunei Matis (Sălagiu) s'a descărcat în 25 Iunie a. c. o furtună grozavă. Zece muncitori, toți oameni cu familie, au căutat scut sub un copac mare. Lovind fulgerul în acesta, au fost trăsniți toți zece, rămânând morți pe loc. Întempleră e cu atât mai tristă, că în cazul acesta ei și-au căutat singuri moartea, după-ce trebuie să știe fie-cine, că în vreme de furtună avem să ne ferim de a sta în apropiere de obiecte înalte, de vite ori sub strășini.

Prețul bucatelor.

Grâul a fost vîndut în Sibiu și Mediaș cu 9—10 fl. hectolitru, în Arad 10 fl. 50, în Cluj 10—11 fl. maja metrică. Săcara în Sibiu 5 fl. 50—6 fl., în Mediaș 7—8 fl. de hl., în Arad 5 fl. 50, în Cluj 8 fl.—8 fl. 50 de maje. Cucuruzul în Sibiu 4 fl. 40—4 fl. 80 cr., în Mediaș 4 fl.—4 fl. 50 cr., în Arad 4 fl. 80 cr. de hl., în Cluj 5 fl. 70 de maje. Ovésul în Sibiu 3 fl. 30—4 fl., în Mediaș 3 fl.—3 fl. 50 cr., în Arad și Cluj 7 fl.—7 fl. 20 cr. de maje.

R Î S.

„Tatăl nostru” țigănesc.

Un Țigan, al cărui tată era din Jina, muma-sa din Căpâlna și care în Șugag și în Cujir, de pe valea râului Sebeș a mâncat bătaie, ear' de lucrat lucra în Teu, silit să zică „tatăl nostru” l-a zis astfel:

Tatăl nostru dela Jina, mama din Căpâlna.

Nu ne duce Doamne în Cujir, că în Șugag am fost.

Fânea noastră cea de toate zilele o căpătăm și la Teu.

Și ne iartă Domnule forștvart, precum iertăm și noi slăcina, brânza, ouele și carnea, când nu le avem.

Și nu ne duce Doamne pe noi în Gherla, că în alte temnițe am fost eu.

Mărire tată-meu și frate-meu și la soru-mea Floarea. Jina și Poiana a ta să fie Doamne. Amin.

Împărt. de Ioan Lazar și Dan. Nalța (Jina).

POSTA REDACȚIEI.

Dsale Petru Lazi, Toracul-mic. Numerii ceruți au trecut toți, așa că nu-i mai putem trimite. Plășul e dator să aducă foaia acasă fără plată. Fă plânsoare la posta, unde sosește „Foaia”.

D. în Brașov. Mulțumite. Le publicăm pe rînd, căci așa mai bine se întipăresc. Vă rugăm a ne mai trimite.

L. și N. în Jina. „Tatăl nostru” se publică la „Ris”. Poezia nu lovește măsura.

Minerul. Cele cerute le publicăm. Resultatul e îndolnic, fiind băiatul prea tîner.

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Baltes. Proprietar: Pentru „Tipografia” societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Călinarul săptămânei.

Zilele	Călinarul vechiu	Călin. nou	Soarele
	Duminica a 6-a d. Ros., gl. 5, sft. 6.	rës. ap.	
Dum.	5 P. Atan. dela Aton.	17 Alexie	4 17 7 43
Luni	6 Cuv. Sisoe	18 Frideric	4 18 7 42
Marți	7 Cuv. Toma	19 Aurelia	4 19 7 41
Merc.	8 S. Muc. Procopie	20 Ilie Pror.	4 20 7 40
Joi	9 S. M. Pancratie	21 Pracsedis	4 21 7 39
Vineri	10 SS. 45 Mc. d. Nicop.	22 Mar. Magd.	4 22 7 38
Sâmb.	11 Mucenița Eufemia	23 Apolinaris	4 23 7 37

Tirgurile din săptămâna viitoare după căl. vechiu.

Duminică, 5 Iulie: Gherghio-Ditro.

Luni, 6 Iulie: Măda.

Marți, 7 și Mercuri, 8 Iulie: Hadad.

Mercuri, 8 Iulie: Vințul-de-jos (ziua premergătoare tirg de vite), Zam.

Vineri, 10 Iulie: Covasna.

A apărut la

„Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiiu

Cartea

Stuparilor

săteni

de

Romul Simu, învățător.

Cu mai multe ilustrațiuni în text.

Editura și proprietatea

„Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibiiului“.

Prețul 35 cr. plus portul postal.

Reuniunea agricolă prin edarea acestei cărți folositoare a umplut un gol adânc simțit în literatura stupăritului. Broșura este scrisă de un fruntaș învățător, stupar priceput. Ea tratează pe scurt tot de ce are trebuință un stupar. Se recomandă cu deosebire ca premii pentru școlile noastre de tot soiul.

Se vinde la

„Tipografia“,

societate pe acțiuni în Sibiiu.

Două cărți folositoare

pentru țeranul român

au apărut tocmai și se află de vânzare în librăria „Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiiu, strada Poplăcil 15:

INDREPTAR PRACTIC

IN

ECONOMIA RURALĂ

compus de

cel 12 preoți întemnițați în Cluj.

Prețul 1 fl. v. a.

COMASĂRILE

de

Elia Dopp.

Prețul 40 cr. v. a.

Pentru porto postal câte 5 cr. mai mult.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiiu se află de vânzare opul premiat și publicat de „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român“

POVESTI DIN POPOR

adunate de

Ioan Pop-Retegeanu.

Acest op, care se extinde pe 216 pagini, cuprinzând cele mai frumoase povești și la urmă o însemnare a provincialismelor, costă numai 50 cr. plus 10 cr. porto.

„ARIEȘANA“,

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII,

înființată de 11 ani

în Turda (Torda), comitatul Turda-Arieș (Aranyostorda).

1. Primește depuneri spre fructificare, atât dela particulari, cât și dela corporațiuni cu 6%, dacă banii depuși nu se scot în timp de un an, sau în timp și mai îndelungat, solvind în cazul acesta institutul și darea erarială după depuneri. Pentru depunerile făcute pe timp mai scurt sau nedeterminat încă se dau 6%, dar' darea erarială are să o solvească deponentul.

Depuneri până la suma de 100 fl. se pot ridica ori-când. Sume mai mari sânt de a se însinua spre abzicere prealabil și anumit, sume: dela 100 până la 500 fl. cu 15 zile, dela 500 până la 1000 fl. cu 30 zile, și dela 1000 până la 2000 fl. cu 45 zile înainte. Permițând starea cassei, depunerile se răsplătesc îndată și fără abzicere. Depuneri și ridicări se pot face și prin postă și se resoalvă cu reintoarcerea ei.

2. Acoardă credit pe lângă cambil și obligațiuni cu caventi.

3. Dă împrumuturi pe lângă siguranță hipotecară și pe efecte.

4. Acoardă credite fixe pe lângă intabulare pe realități și case.

5. Și cumpără spre scopul plasării efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

Turda, în 21 Aprilie 1898.

[1019] 25—60

În numele direcțiunei:

Iuliu Bardosy, președinte.

Ioan Mesaroș, vicepreședinte.

Benzinul este liber de dare în aplicarea industrială și la economia de câmp!

Langen & Wolf,

fabrică de motori cu gaz

Viena, X., Laxenburgerstrasse 53,

recomandă renumitele în toată lumea

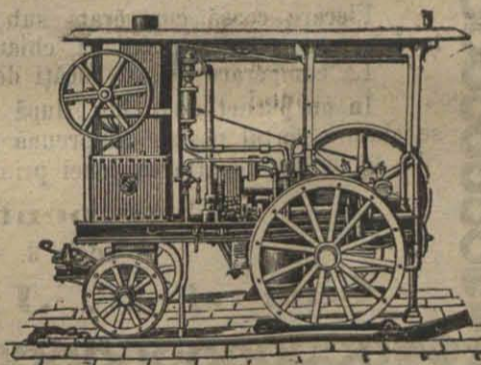
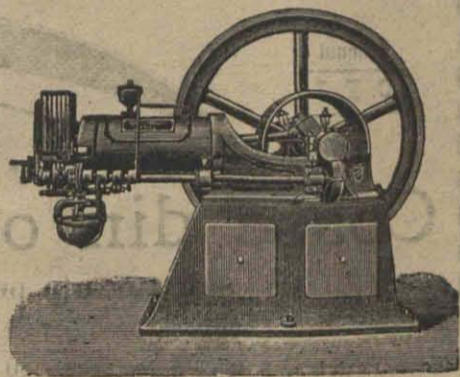
motore originale „Otto“

pentru gaz și benzin. Excelent de potrivite pentru ori-ce industrie. Cea mai mică consumație de gaz și material combustibil față cu alte construcțiuni.

Locomobile cu benzin „Otto“

recunoscută ca cea mai bună și mai ieftină putere motorică pentru ori-și-ce economie.

Nici mașinist, nici schintei, nici pericol de foc, totdeauna gata de pornit!

Desemnuri, prospecte și proiecte de spese gratis!

Representanți pentru Ardeal:

[900] 12—12

Theil & Freyler în Sibiiu.

La Librăria „Tipografiei“, soc. pe acțiuni în Sibiiu, se află de vânzare

următoarele publicațiuni

ale Societății

„Inocențiu Mieu Clain“

a teologilor din Blaj

1. „Epistole către un preot tinăr“ de Aloisiu Melcher. Partea I. și II. 2 volume mari cu prețul redus de . . . 1 fl. 50 cr.
2. „Pregătire la moarte“, adică considerațiuni asupra maximele eterne folositoare tuturor spre meditare și preoților spre a predica, de Alfons M. Liguori, 1 volum de 440 pag. — fl. 80 cr.
3. „Duh muscălesc“, narațiune de Bolanden (45 pag.) . . — fl. 10 cr.

— Se recomandă mai ales preoților. —

A apărut și se află de vânzare la Librăria „Tipografiei”, societate pe acțiuni în Sibiu:

Lupta pentru drept

de

Dr. Rudolf de Jhering

traducere

de

Teodor V. Păcățian.

Prețul 1 fl. v. a.

Această carte ar trebui să o citească și studieze

☛ **fiecare Român,**

☛ **luptător pentru**

☛ **dreptul național.**

Doi mari Metropoliți ai Românilor

Andrei bar. de Șaguna

și

Alexandru Sterca Șuluțiu.

— Portrete frumoase. —

Lucrate la Viena, în fototipie, fiecare separat, pe hârtie fină de carton; sunt foarte potrivite tablouri în casa fiecărui Român.

Prețul unui exemplar 25 cr.

Librăria „Tipografiei”,

soc. pe acțiuni, Sibiu.

La librăria „Tipografiei”, soc. pe acțiuni în Sibiu se vînd:

Operele preotului Kneipp:

Sfaturi

asupra

sănătății copiilor sau îngrijirile

ce trebuie date copiilor bolnavi și sănătoși.

☛ Prețul 1 fl. v. a. ☛

Precum și

CURA DE APĂ.

Cum trebuie să trăiești.

Testamentul meu și Conferințe publice.

☛ Prețul 1 fl. 50 cr. ☛

Fabrică de săpunuri fine în Orlat.

Nu e încă destul de cunoscut, că în țeara noastră este o fabrică, fabrica chimică a domnului

[624] 17—42

Dr. H. Schielbach în Orlat,

care se ocupă cu fabricarea săpunului de toaletă și de parfumerii și produce numai marfă curată, care se poate compara cu ori-ce altă concurență. De aceea

☛ **e de mare preț** ☛

dacă p. t. publicul face o încercare și se convinge de bunătatea acestor fabricate. Săpunurile de toaletă sunt, în urma compoziției lor, foarte fine și binefăcătoare pentru piele. Se pot cumpăra din cele mai multe localuri de boltă ale Sibiului.

Pentru cei-ce se interesează e de însemnat, că la librăria „Tribunei” este expusă pentru comercianții din afară o colecțiune de mustre de săpunuri dela Orlat.

Semnul

C. F. J.

Semnul

C. F. J.

Coase din oțel vîrsat Tiegel

sub garanța pentru calitate excelentă.

Lungimea	75	80	85	90 cm.
1 bucată	— .80	— .80	1.—	1.—

Fiecare coasă cumpărată sub garanță dela mine, care nu corespunde, se ia înderăt, respective se schimbă, chiar și dacă a fost folosită.

La cumpărare de 10 bucăți de coase deodată, una se dă gratis.

În un pachet de 5 chlg., după lungimea coaselor, întră 6—8 bucăți, la care se se alătură portul postal dimpreună cu timbrul de fracht și proviziunea de rambursă câte 27 cr. în depărtarea zonei prime și 42 cr. în toate celelalte zone. [1225] 7—

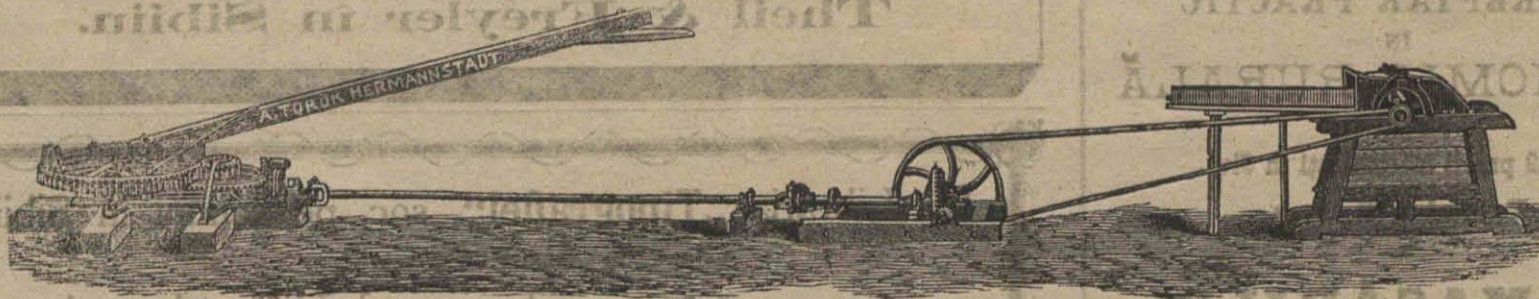
Cute pentru ascuțit coasa

dela fl. —.06 până fl. —.35.

Carol F. Jickeli în Sibiu.

Întemeiat la 1857. ☛

☛ Întemeiat la 1857.

Andrei Török,

fabrică de mașini agricole în Sibiu, Jungenwaldstrasse nr. 1, (Poarta Cisnădiei),

recomandă p. t. publicului marele seu magazin de tot felul de mașini agricole, anunit:

Mașini de trierat purtate cu mână și de cai, cel mai nou sistem, mașini de trierat și curățit (ales) purtate de cai, vapori sau motori, mașini de ales grâul în 4 mărimi deosebite, triere, în 10 mărimi și calități, teascuri pentru oleiu și mașini pentru tescuit sēmēnța de oleiu, stropitori contra peronosporiei sistem Vermorel, ieftine și de un fabricat excelent, diferite feluri de pluguri, mașini de sēmēnat, de sfărmit cucuruzul etc.

Representanța renumitelor fabrici de motori cu benzin și petroleu, precum coase „garanție”.

Noutate: Mori patent „Simplex” și „Original”, purtate de cai ori motori. Aceste mori macină sau răjnesc (urlesc) grâu, orz și cucuruz în diferite finețe, după plac. Cea mai bună și mai ieftină moară a timpului.

Să se ceară liste de prețuri, cari se trimit gratis și franco.

Prețuri ieftine, culante condițiuni de plătire. [707] 10—22

Reparaturi de mașini se primesc și se execută prompt și ieftin sub garanție.

Mașini de unelte pentru fauri și lăcătari.

Cea mai mare garanție pentru mașinile mele.